

ผลการใช้แผนที่ความคิดที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนความเรียง
และความพึงพอใจต่อการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 22

นางลัดคน์สิริ ภัทรกุลวิศาล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2562

**The Effects of Using Concept Mapping on Essay Writing Ability and Satisfaction
with Writing of Mathayom Suksa I Students in Schools under the Secondary
Education Service Area Office 22**

Mrs. Laksiri Phattarakulwisan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2019

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้แผนที่ความคิดที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนความเรียง
และความพึงพอใจต่อการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22

ชื่อและนามสกุล นางลลันศิริ ภัทรกุลวิศาล

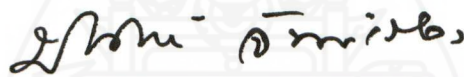
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณณี ยะหะกร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ เล็กวิไล

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2562

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณณี ยะหะกร)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ เล็กวิไล)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา จันทรัง)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้แผนที่ความคิดที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนความเรียง
และความพึงพอใจต่อการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

ผู้วิจัย นางลัดด์ศิริ ภัทรกุลวิศาล รหัสนักศึกษา 2572101281

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณิ ยะหะกร (2) รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ
เล็กวิไล **ปีการศึกษา** 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนความเรียงวิชาภาษาไทยระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยใช้แผนที่ความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ (2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเหล่าประชาอุทิศ จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 18 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด (2) แบบวัดความสามารถด้านการเขียนความเรียง และ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) ความสามารถด้านการเขียนความเรียงหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนโดยใช้แผนที่ความคิด สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ แผนที่ความคิด การเขียนความเรียง ความสามารถ ความพึงพอใจ มัธยมศึกษา

Thesis title: The Effects of Using Concept Mapping on Essay Writing Ability and Satisfaction with Writing of Mathayom Suksa I Students in Schools under the Secondary Education Service Area Office 22

Researcher: Mrs. Laksiri Phattarakulwisan; **ID:** 2572101281;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Thesis advisors: (1) Dr. Suwannee Yahakorn, Associate Professor;
(2) Dr. Supawan Lekwilai, Associate Professor; **Academic year:** 2019

Abstract

The objectives of this research were (1) to compare Thai language essay writing abilities of Mathayom Suksa I students before and after learning with the use of concept mapping; and (2) to study Mathayom Suksa I students' satisfaction with essay writing with the use of concept mapping.

The research sample consisted of 18 Mathayom Suksa I students in an intact classroom of Lao Pracha Utit School in Mukdahan province, obtained by cluster sampling. The research instruments were (1) learning management plans in the topic of Essay Writing with the Use of Concept Mapping; (2) an essay writing ability test; and (3) a 5-scale rating questionnaire on satisfaction with essay writing. Statistics for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

Research findings showed that (1) the post-learning essay writing ability of Mathayom Suksa I students after learning to write essay with the use of concept mapping was significantly higher than their pre-learning counterpart ability at the .05 level; and (2) the overall satisfaction of the students with essay writing with the use of concept mapping was at the high level.

Keywords: Concept mapping, Essay writing, Ability, Satisfaction, Mathayom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ เล็กวิไล และรองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร ที่ให้คำแนะนำ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิด เป็นกัลยาณมิตรตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่ง สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี คำว่าครูผู้ทรงคุณค่าจะสถิตอยู่ในใจศิษย์คนนี้อย่างตลอดไป และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัย ซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณครูจรรยาธรรม ใจศิริ คุณครูอัญญากร ผิวขำ และ คุณครู สุธิดา ก้อนคำ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย และการวัดและประเมินผลที่กรุณา ให้คำแนะนำ และตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายวินิจ พลระรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเหล่าประชาอุทิศ ที่กรุณา ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ใช้สถานที่และใช้นักเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการวิจัยในโรงเรียนแห่งนี้ และขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ให้ความร่วมมือ ในการทดลองเครื่องมือและทำการทดลองเพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์นี้ทุกท่านที่กรุณาสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจเสมอมา ผู้วิจัยขอมอบคุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์นี้ให้ครู ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รวมทั้งผู้ที่สนใจนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาผู้เรียนต่อไป

ลัดน์สิริ ภัทรกุลวิศาล

สิงหาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	8
หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเหล่าประชานุทิศ จังหวัดมุกดาหาร	13
การจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด (Mind Mapping)	15
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนความเรียง	23
ความพึงพอใจ	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
รูปแบบการวิจัย	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ผลการวิเคราะห์ความสามารถด้านการเขียนความเรียงของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ โดยใช้แผนที่ความคิด	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อการเขียน ความเรียงหลังการเรียน โดยใช้วิธีเรียนแบบแผนที่ความคิด.....	61
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	63
สรุปการวิจัย	63
อภิปรายผล	66
ข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	76
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	77
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	82
ค แบบประเมินเครื่องมือ	102
ประวัติผู้วิจัย	107

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	9
ตารางที่ 2.2 แสดงโครงสร้างรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาระที่ 2 การเขียน	15
ตารางที่ 4.1 แสดงการเปรียบเทียบผลคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองและหลังการทดลอง และค่าคะแนนที่เพิ่มขึ้นซึ่งประเมินให้คะแนนโดยผู้ประเมิน 3 คน	58
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที(t) และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อน และหลังเรียนของนักเรียน	59
ตารางที่ 4.3 แสดงการเปรียบเทียบการจัดระดับความสามารถในการเขียนความเรียง ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนและแปลผลตามเกณฑ์การประเมิน ..	60
ตารางที่ 4.4 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการเรียน โดยใช้แผนที่ความคิด	61

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทย นอกจากจะแสดงถึงเอกลักษณ์ภูมิปัญญาไทยแล้วยังมีความสำคัญในแง่ของการติดต่อสื่อสาร การศึกษาเล่าเรียนและประกอบหน้าที่การงานซึ่งสอดคล้องกับหลักการของหลักหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.1) ได้กล่าวถึง ความสำคัญหรือความจำเป็นที่ต้องเรียนภาษาไทย ไว้ว่า “ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติ ให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ ให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณีและสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป” ฉะนั้น ทักษะภาษาไทยโดยเฉพาะทักษะการเขียนจึงเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญประการหนึ่งในกระบวนการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ การติดต่อสื่อสาร โดยเฉพาะในยุคของการติดต่อสื่อสารอย่างไร้พรมแดน ในสังคมปัจจุบัน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งพัฒนาความสามารถในการรับและส่งสารของเด็กไทยให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงรอบข้าง ยิ่งการสื่อสารสังคมออนไลน์มีความเจริญรุดหน้าไปมากเพียงใด การเขียนสื่อสารก็ยิ่งมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นคุณภาพของการเขียนที่สามารถสื่อสาร ได้สัมฤทธิ์ผลตามเจตนาของผู้ส่งสารหรือความตระหนักในการใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมตามวัฒนธรรมทางภาษานั้นก็เป็นสิ่งสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนทั้งสองทักษะควบคู่กันไป

ด้วยความสำคัญของการเขียนภาษาไทยนี้ หลักหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดให้เรียนภาษาไทยในทุกระดับชั้นและหลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้สาระที่ 2 การเขียน ไว้ว่า “ใช้

กระบวนการเขียน เขียนสื่อสารเขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพและมีมารยาทในการเขียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, น.28-29) ซึ่งพอสรุปได้ว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้มุ่งพัฒนาความสามารถในการเขียน ได้แก่ การเขียนสื่อสารโดยการเขียนแนะนำตนเองและแนะนำสถานที่ การเขียนบรรยายประสบการณ์การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา การเขียนย่อความจากสื่อที่อ่านการเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อต่างๆ การเขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายกิจธุระและการเขียนรายงาน จากการศึกษาค้นคว้าและโครงการรวมทั้งปลูกฝังการมีมารยาทในการเขียน

จากสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนเหล่าประชาอุทิศ ในปีการศึกษา 2560-2561 ที่ผ่านมา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในสาระการเขียนไม่ผ่านการประเมินตามค่าเป้าหมาย มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดและส่งผลต่อเนื่องถึงผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ในสาระการเขียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเหล่าประชาอุทิศ จังหวัดมุกดาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ ในปีการศึกษา 2560 มีผลการทดสอบเฉลี่ยในสาระการเขียน คิดเป็นร้อยละ 42.61 และในปีการศึกษา 2561 มีผลการทดสอบเฉลี่ย ในสาระการเขียน คิดเป็นร้อยละ 37.61 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของระดับต้นสังกัดและคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ (โรงเรียนเหล่าประชาอุทิศ, 2561, น. 3) ปัญหาด้านการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน ยังส่งผลให้เกิดปัญหาในการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ ไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปของ วรณี โสมประยูร (2553, น.28) ได้สรุปความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องเรียนรู้ภาษาไทย ไว้ตอนหนึ่งว่า “มนุษย์ได้ใช้ทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน เป็นเครื่องมือในการศึกษาความรู้ เพื่อประกอบอาชีพ พัฒนานบุคลิกภาพและสร้างเสริมคุณภาพชีวิตในด้านอื่นๆ เพราะคนเราได้รับความรู้ ความคิดต่างๆ จากการฟัง การอ่านและการเขียนบันทึกไว้ เพื่อพูดหรือเขียนถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจอีกทอดหนึ่ง การเขียนของนักเรียนที่อ่อนภาษาจึงทำให้อ่อนวิชาอื่นๆ ด้วย” ซึ่งเป็นปัญหาที่ครูผู้สอนและสถานศึกษาจะต้องหากกลยุทธ์ ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถด้านการเขียนให้สูงขึ้น เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาภาษาไทย ด้านความสามารถในการเขียนและจะส่งผลดีต่อการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ อีกด้วย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเทคนิควิธีการแผนที่ความคิด (Mind Mapping) ของ บุซัน (Buzan) ซึ่งเป็นเทคนิคที่ช่วยในการจัดระบบความคิดอันแสดงให้เห็นถึงการจัดกลุ่มความคิด การเชื่อมโยง การเน้นความสำคัญ การให้น้ำหนัก การผูก การต่อความคิดหรือข้อมูลต่างๆ เข้ากันอย่างมีระบบ ก่อนที่จะสื่อออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเทคนิคดังกล่าว

มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเขียนความเรียงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพราะเชื่อว่าเทคนิคแผนที่ความคิดจะช่วยในกระบวนการสอนเขียนและการจัดหมวดหมู่ความคิดของผู้เรียน จากความรู้ที่เป็นนามธรรมให้มองเห็นภาพที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา แจมฉวี (2556, น.388-389) ได้กล่าวไว้ว่า ผังความคิด (A Mind Map) เป็นรูปแบบหนึ่งของ ผังกราฟิกซึ่งเป็นผังทางความคิด ที่ประกอบไปด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญๆ ที่เชื่อมโยงกันอยู่ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้นๆ ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ จำนวนมาก ช่วยให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้นและจดจำได้นาน”

จากเหตุผลดังกล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการส่งเสริมความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย และการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเขียน อันจะทำให้ นักเรียนสามารถเขียนสื่อสารได้และมีนิสัยรักการเขียน มีมารยาทและรับผิดชอบในสิ่งที่เขียน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย จากการศึกษาขั้นตอนและผลของการใช้แผนที่ความคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นวิธีการที่ช่วยส่งเสริมความสามารถในการเขียนและเพิ่มแรงจูงใจ ความพึงพอใจต่อการเขียน ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ทำวิจัยโดยนำวิธีการของแผนที่ความคิดมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนความเรียง และส่งเสริมให้นักเรียน มีเจตคติที่ดีต่อการเขียนความเรียงวิชาภาษาไทย ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนสามารถใช้การเขียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้วิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ รวมถึงการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบ ความสามารถด้านการเขียนความเรียง โดยใช้แผนที่ความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด

3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 นักเรียนมีความสามารถในการเขียนความเรียง โดยใช้แผนที่ความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3.2 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเขียนความเรียง โดยใช้แผนที่ความคิด อยู่ในระดับมาก

4. ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขต ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 *ประชากร* ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จำนวน 79 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 2,788 คน

4.1.2 *กลุ่มตัวอย่าง*

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเหล่าประชาอุทิศ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 18 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

4.2 ขอบเขตของเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ เนื้อหาเรื่อง การเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท.2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเนื้อหาจะประกอบด้วย การเขียนแนะนำตนเอง การเขียนแนะนำสถานที่ การเขียนบรรยายเล่าประสบการณ์ การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความและการเขียนแสดงความคิดเห็นจากสาระของนิทานและสาระของข่าว

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

4.3.1 *ตัวแปรอิสระ* ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด

4.3.2 *ตัวแปรตาม* ได้แก่ 1) ความสามารถด้านการเขียนความเรียงและ 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด

4.4 ระยะเวลาในการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ระหว่างวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 ถึงวันที่ 16 สิงหาคม 2562 จำนวน 18 ชั่วโมง

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การจัดเรียนรู้เขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียน ได้ฝึกทักษะการเขียนความเรียงที่ใช้แผนที่ความคิด เป็นสื่อ หรือเครื่องมือ ช่วยในกระบวนการเขียนของนักเรียน อันได้แก่ การเตรียมการเขียน การยกร่างข้อเขียน การปรับปรุงข้อเขียน และการเขียนให้สมบูรณ์ ซึ่งมีขั้นตอนการสอนตามลำดับ คือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นครูให้หลักการเขียนที่ดีแก่ผู้เรียน ขั้นผู้เรียนเลือกหัวข้อการเขียน ขั้นเขียนแผนที่ความคิด ขั้นผู้เรียนฝึกเขียนตามหลักการเขียน ขั้นครูให้ข้อติชมและให้ข้อเสนอแนะและขั้นผู้เรียนปรับปรุงงานเขียนตามข้อเสนอแนะ

5.2 ความสามารถในการเขียนความเรียง หมายถึง ผลที่ได้จากการฝึกเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิดในรูปแบบของการเขียนแนะนำตนเอง แนะนำสถานที่ การเขียนบรรยาย ประสบการณ์ การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความและการเขียนแสดงความคิดเห็น ถูกต้องตามเกณฑ์การประเมินในประเด็นต่อไปนี้ 1) องค์ประกอบครบถ้วน และเขียนรูปแบบได้ถูกต้องตรงประเภทกับงานเขียน 2) เนื้อหามีแนวคิดชัดเจน ตรงประเด็น สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง 3) ความคิดสร้างสรรค์ กลวิธีการนำเสนอแปลกใหม่ มีคุณค่า 4) การใช้ภาษา 5) อักษรวิธี 6) ความสะอาด

5.3 ความพึงพอใจต่อการเขียน หมายถึง ความรู้สึก ความชื่นชม ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาไทยในทางที่ดี ความสำคัญของภาษาไทย ความสามารถด้านการเขียน ความสนใจในภาษาไทยและวิธีการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนความเรียงและการแสดงออกต่อวิธีการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้แนวทางในการสอนภาษาไทยโดยใช้แผนที่ความคิดที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการเขียนความเรียง

6.2 ได้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้แผนที่ความคิดที่ช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการเขียนความเรียง

6.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเหล่าประชาอุทิศ ที่เรียนโดยใช้แผนที่
ความคิด ได้พัฒนาความสามารถด้านการเขียนความเรียง

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเปรียบเทียบผลการใช้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงและความพึงพอใจต่อการเขียนความเรียงของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเหล่าประชาอุทิศ จังหวัดมุกดาหาร ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย มีรายละเอียดตามที่จะได้นำเสนอ ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาไทย สาระการเขียน
 - 1.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระภาษาไทย สาระการเขียน
 - 1.3 บทบาทของครูผู้สอนและบทบาทของผู้เรียน
 - 1.4 คุณภาพของผู้เรียน
2. หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเหล่าประชาอุทิศ จังหวัดมุกดาหาร
 - 2.1 คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 - 2.2 โครงสร้างรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- สาระที่ 2 การเขียน โรงเรียนเหล่าประชาอุทิศ จังหวัดมุกดาหาร
3. การจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด (Mind Mapping)
 - 3.1 ความหมายของแผนที่ความคิด
 - 3.2 หลักการของแผนที่ความคิด
 - 3.3 ประโยชน์และความสำคัญของแผนที่ความคิด
 - 3.4 การใช้แผนที่ความคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนความเรียง
 - 4.1 ความหมายของความเรียง
 - 4.2 หลักการเขียนความเรียง
 - 4.3 การใช้สำนวนโวหารในการเขียน
 - 4.4 ลักษณะของความเรียงที่ดี
 - 4.5 ความสามารถในการเขียนความเรียง
 - 4.6 การวัดและประเมินผลการเขียนความเรียง

5. ความพึงพอใจ
 - 5.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 5.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
 - 5.3 การวัดความพึงพอใจ
 - 5.4 วิธีเขียนข้อความพึงพอใจ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น.5) และได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 67 มาตรฐาน สำหรับการจัดสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก

ในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจรรณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จากข้อมูลที่กล่าวแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แบ่งสาระการเรียนรู้ภาษาไทยออกเป็น 5 สาระ คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งแต่ละสาระได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ เพื่อให้ นักเรียน ได้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระภาษาไทย

สาระที่ 2 การเขียน (ดัง ตาราง 2.1)

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น.39)

ตารางที่ 2.1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
มัธยมศึกษาปีที่ 1	1. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด	1. การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย	2. การเขียนสื่อสาร เช่น การเขียน แนะนำตนเอง การเขียนแนะนำ สถานที่สำคัญๆ การเขียนบนสื่อ อิเล็กทรอนิกส์
	3. เขียนบรรยายประสบการณ์โดย ระบุสาระสำคัญ และรายละเอียด สั้นับสนุน	3. การบรรยายประสบการณ์
	4. เขียนเรียงความ	4. การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา
	5. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	5. การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆ เช่น เรื่องสั้น คำสอน โอวาท คำปราศรัย สุนทรพจน์ รายงาน ระเบียบ คำสั่ง บทสนทนาเรื่องเล่าประสบการณ์
	6. เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาร สื่อที่ได้รับ	6. การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ สื่อต่างๆ เช่น บทความ หนังสืออ- นอกเวลา ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน เหตุการณ์สำคัญต่างๆ
	7. เขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายกึ่ง	7. การเขียนจดหมายส่วนตัวจดหมายขอ ความช่วยเหลือ จดหมายแนะนำ
	8. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า และ โครงงาน	8. การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า และเขียน โครงงาน
	9. มีมารยาทในการเขียน	

จากตารางที่ 2.1 สรุปได้ว่า ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพ ของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต้องมีความรู้และความสามารถด้านการเขียน ดังนี้

การมีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมและสละสลวย เขียนบรรยายประสบการณ์โดย ระบุสาระสำคัญและรายละเอียดสั้นับสนุน การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา การเขียนย่อความจาก

สื่อต่างๆ เช่น เรื่องสั้น คำสอน โอวาท คำปราศรัย สุนทรพจน์ รายงาน ระเบียบ คำสั่ง บทสนทนา เรื่องเล่าประสบการณ์ การเขียนจดหมายส่วนตัว จดหมายขอความช่วยเหลือ จดหมายแนะนำ เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการและมีมารยาทในการเขียน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้ศึกษาเฉพาะการเขียนความเรียงในรูปแบบของการเขียนแนะนำตนเองและสถานที่สำคัญ การเขียนบรรยายเล่าประสบการณ์ การเขียนเรียงความจากประสบการณ์การเขียนย่อความจากการอ่านและการเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อและสถานการณ์ที่กำหนดเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนของผู้เรียนให้สามารถเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม

1.3 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น.24)

1.3.1 บทบาทของผู้สอน

- 1) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน
- 2) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 3) ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย
- 4) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้
- 5) จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- 6) ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน
- 7) วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

1.3.2 บทบาทของผู้เรียน

- 1) กำหนดเป้าหมาย วางแผนและรับผิดชอบเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 2) เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อความรู้ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

- 3) ลงมือปฏิบัติจริง สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ
- 4) มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครูประเมิน
- 5) พัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

1.4 คุณภาพผู้เรียน

คุณภาพของผู้เรียนภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เมื่อเรียนจบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: น. 5) มีดังนี้

1.4.1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ข้อความ เขียนรายงาน จากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

1.4.2 เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษาเขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่างๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชิวประวัติ อัตชีวประวัติและประสบการณ์ต่างๆ เขียนข้อความ จดหมายกิจธุระ กรอกแบบสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิจัย และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการ

1.4.3 พูดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจัย ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและผู้นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีศิลปะในการพุด พุดในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์และพุดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดูและพุด

1.4.4 เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่นๆ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพุด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และแต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

1.4.5 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญวิถีชีวิตไทยและคุณค่า ที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยานพร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จากข้อมูลที่กล่าวแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนนั้น ครูควรปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของตนเอง

เช่น ครูผู้สอนต้องวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล กำหนดเป้าหมายที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยให้ยึดตามสาระหลักสูตรแกนกลาง สาระหลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนมีการวัดประเมินผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและมีการปรับปรุงเทคนิควิธีการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง ในส่วนนักเรียนควรกำหนดเป้าหมายของตนเอง ใฝ่รู้ใฝ่เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ลงมือฝึกปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนรู้ สรุปลงความรู้อะไรที่ได้เรียนรู้ นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ และการดำรงชีวิตประจำวัน มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง หากผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงรายละเอียด เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสาระที่ 2 การเขียน เท่านั้น

2. หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเหล่าประชานุทิศ จังหวัดมุกดาหาร สาระที่ 2 การเขียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเหล่าประชานุทิศ จังหวัดมุกดาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการโรงเรียนเหล่าประชานุทิศ ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งได้ดำเนินการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระภาษาไทย พุทธศักราช 2551 และยึดความต้องการของนักเรียนในการจัดรายวิชาเพิ่มเติม และจัดกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งกำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชาภาษาไทย รหัส ท 21101 ดังนี้

2.1 คำอธิบายรายวิชา

ภาษาไทย รหัส ท 21101 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเหล่าประชานุทิศ ภาคเรียนที่ 1 เวลาเรียน 60 ชั่วโมง จำนวน 1.5 หน่วยกิต

ฝึกการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน บอกเหตุผล ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น อธิบาย คำเปรียบเทียบ คำที่มีหลายความหมาย คำยากในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน ฝึกคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามแบบการเขียนตัวอักษรไทย เขียนสื่อสาร เช่น แนะนำตนเอง สถานที่ หรือเขียนบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น เขียนบรรยายประสบการณ์ เขียน เรียงความได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาถูกต้องเหมาะสม ฝึกพูดสรุปใจความสำคัญ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู ศึกษาเรื่องเสียงในภาษาไทย การ

สร้างคำ และสำนวน สุภาษิตไทย ฝึกคิดวิเคราะห์เนื้อหาและคุณค่าของวรรณคดี วรรณกรรม และบทร้อยกรองที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่นสมุทรปราการ ตามหลักการพิจารณาวรรณคดีและวรรณกรรมเบื้องต้น ท่องจำและบอกคุณค่าของบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ สามารถนำไปใช้อ้างอิงได้

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ของตนเองกระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนภาษา กระบวนการเรียนความรู้ความเข้าใจเพื่อให้เกิดความรู้ มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด มีความสามารถในการสื่อสาร ในการคิด ในการใช้ทักษะชีวิต ในการใช้เทคโนโลยี เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ มีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย รักท้องถิ่นบ้านเกิด มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

2.1.1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายวิชาภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียนความเรียง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ดังนี้

ท2.1 ม.1/2 เขียนสื่อสารในรูปแบบการเขียนแนะนำตนเองและแนะนำสถานที่โดยใช้ถ้อยคำถูกต้องชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

ท2.1 ม.1/3 เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน

ท2.1 ม.1/4 เขียนเรียงความ

ท2.1 ม.1/5 เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน

ท2.1 ม.1/6 เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับการเขียนแนะนำตนเอง

2.2 โครงสร้างรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาระที่ 2 การเขียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนเหล่าประชานุทิศ จังหวัดมุกดาหาร

ตารางที่ 2.2 แสดงโครงสร้างรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาระที่ 2 การเขียน

สาระที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
สาระที่ 2 การเขียน	<p>มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสารเขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ</p> <p>1. เขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำถูกต้องชัดเจน เหมาะสมและสละสลวย</p> <p>2. เขียนเรียงความ</p> <p>3. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>4. เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ</p>	<p>- การเขียนแนะนำตนเอง</p> <p>- การเขียนแนะนำสถานที่</p> <p>- การเขียนบรรยายประสบการณ์</p> <p>- การเขียนเรียงความ</p> <p>- การเขียนย่อความ</p> <p>- การเขียนแสดงความคิดเห็น</p>

จากตารางที่ 2.2 แสดงโครงสร้างรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาระที่ 2 การเขียน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน เรื่อง การเขียนความเรียง คือ การเขียนแนะนำตนเอง การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ การบรรยายประสบการณ์ การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความและการเขียนแสดงความคิดเห็น โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเหล่าประชานุทิศ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 18 คน

3. การจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด (Mind Mapping)

3.1 ความหมายของแผนที่ความคิด

แผนที่ความคิด (Mind Map) คือ การถ่ายทอดความคิด หรือข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่ในสมองลงกระดาษ โดยการใช้ภาพ สี เส้นและการโยงใย แทนการจดย่อแบบเดิมที่เป็นบรรทัดๆ เรียงจากบนลงล่าง ขณะเดียวกันมันก็ช่วยเป็นสื่อ นำข้อมูลจากภายนอก เช่น หนังสือ คำบรรยาย การประชุม ส่งเข้าสมองให้เก็บรักษาไว้ได้ดีกว่าเดิม ช่วยยังช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ง่ายเข้า

เนื่องจากจะเห็นเป็นภาพรวมและเปิดโอกาสให้สมองให้เชื่อมโยงต่อข้อมูลหรือ ความคิดต่าง ๆ ทั้งนี้ มีผู้ให้ความหมายของแผนที่ความคิด ไว้ดังนี้

บุชาน (1997, น.59) อ้างใน (นฤมล บุญราศี, 2556, น.36) ได้ให้ความหมายของแผนที่ความคิดไว้ว่า แผนที่ความคิด คือ เทคนิคการจดบันทึกที่พัฒนาขึ้นจากความรู้เรื่องสมองและความทรงจำของมนุษย์ เป็นการแสดงออกซึ่งความคิดรอบด้านและเป็นหน้าที่โดยธรรมชาติของจิตใญ่มนุษย์ เป็นเทคนิคการเขียนอันทรงพลังซึ่งใช้กลยุทธ์แห่งจักรวาลไปสู่ประสิทธิภาพที่ไม่มีขีดจำกัดของสมอง แผนที่ความคิดสามารถดัดแปลงให้เหมาะกับทุก ๆ คนที่ต้องการปรับปรุงการเรียน ความคิดที่แจ่มชัดยิ่งขึ้นนี้ จะส่งเสริมให้คุณลักษณะของมนุษย์ปรากฏเด่นชัดขึ้น แผนที่ความคิดเป็นเครื่องมือในการจัดกระบวนการความคิดที่มีประสิทธิภาพสูงสุดและเรียบง่ายที่สุด ดังนั้นแผนที่ความคิดจึงเป็นวิธีที่ง่ายที่สุดในการนำข้อมูลเข้าไปในสมองและเรียกข้อมูลเหล่านั้นออกมาใช้งานได้โดยง่าย แผนที่ความคิดเป็นแบบการจดบันทึกที่สร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ สามารถแสดงให้เห็นความคิดได้ง่ายและชัดเจนเห็นองค์รวม

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, น.182) ได้ให้ความหมายของแผนที่ความคิด ไว้ว่า แผนที่ความคิด เป็นการนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การเขียนแผนผังความคิดเกิดจากการใช้ทักษะทั้งหมดของสมองหรือเป็นการทำงานร่วมกันของสมองทั้ง 2 ซีก คือ สมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา ซึ่งสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำภาษา สัญลักษณ์ ระบบลำดับ ความเป็นเหตุเป็นผล ตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวาจะทำหน้าที่สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความงาม ศิลปะ จังหวะ โดยมีแถบเส้นประสาทคอปัส คาโลซัม เป็นเสมือนสะพานเชื่อม

ทิสนา แคมมณี (2556, น.389) ได้ให้ความหมายของแผนที่ความคิด ไว้ดังนี้ แผนที่ความคิด เป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่างๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้เส้น คำ ระยะเวลาห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิตและภาพแสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้น ๆ

อัจฉรา อินทร์น้อย (2555, น.37) ได้สรุปไว้ว่า แผนที่ความคิด เป็นการแสดงโครงสร้างของการคิด กระบวนการคิด ความสัมพันธ์ของกระบวนการคิดตั้งต้นจนจบ เป็นแผนผังหรือแผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่างๆ จากความคิดหลักไปสู่ความคิดรองและความคิดย่อยให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้เส้น คำ สี เครื่องหมายสัญลักษณ์และภาพแสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้นๆ ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ของความคิดได้ชัดเจน

นฤมล บุญราศี (2556, น. 37) ได้สรุปความหมายของแผนผังความคิดไว้ว่า แผนผังความคิด คือ การเขียนความคิดรวบยอดของตนเองออกมาเป็นแผนผังให้มีความสัมพันธ์กันระหว่างความคิดรวบยอดสำคัญและความคิดรวบยอดรองลงมาโดยใช้คำ ภาพ สัญลักษณ์ สี เส้นและเครื่องหมายประกอบแกนซึ่งเป็นศูนย์กลางความคิด

จากการศึกษาความหมายของ แผนผังที่ความคิดหรือแผนผังความคิดของนักการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า แผนผังที่ความคิด หมายถึง แผนผังหรือแผนภาพที่แสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ความรู้ จากแนวคิดที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังจากที่ได้เรียนรู้หรือรับข้อมูล แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นภาพหรือเส้น สัญลักษณ์ต่างๆ ที่แสดงถึงความคิดรวบยอดที่มีความสัมพันธ์กันตลอดแนว ซึ่งเป็นผลจากการทำงานร่วมกันของสมองทั้ง 2 ซีก อย่างมีประสิทธิภาพทำให้เกิดกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ

3.2 หลักการของแผนที่ความคิด

แนวคิดเกี่ยวกับแผนที่ความคิด (Mind Map) เป็นเทคนิคที่พัฒนาขึ้นโดย Buzan (1991, อ้างถึงใน ชัญญา ผลอนันต์, 2544, น.25) เป็นผู้คิดค้นวิธีการฝึกสมองให้ได้เต็มตามศักยภาพ โดยการเชื่อมโยงเซลล์ประสาท ในสมองกว่าสิบล้านเซลล์ และแต่ละเซลล์ มีการเชื่อมโยงกันด้วยส่วนที่เรียกว่า Dendrite ที่ยื่นออกไปรอบทิศทาง เพื่อรับข้อมูลจากเซลล์อื่นและ Axon ที่ใช้ส่งข้อมูลไปยังเซลล์ ประสาทอื่นๆ ทั้งที่ Dendrite และ Axon มีการโยงใยภายในสมองอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งการทำงานในสมองนี้ บูซาน เรียกว่า การคิดอย่างรอบทิศทาง ซึ่งเป็นโครงสร้างและกระบวนการที่อยู่ในสมอง เขาเชื่อว่ามนุษย์มีสมอง 2 ส่วน มีใช้ส่วนเดียว ซึ่งสมอง 2 ส่วน นี้ทำงานแตกต่างกันโดยซีกซ้ายจะทำงานเกี่ยวกับตรรก ภาษา ความเป็นเหตุเป็นผล ตัวเลข การวัด และการวิเคราะห์ ซึ่งอาจจะเรียกว่า กิจกรรมทางวิชาการ ส่วนสมองซีกขวาทำงานเกี่ยวกับจังหวะ จินตนาการสี มิติภาพรวมต่างๆ ซึ่งเขาเชื่อว่า หากมนุษย์สามารถพัฒนาสมองที่ละด้าน การค้นพบสมองซีกซ้ายและซีกขวานี้ช่วยให้เราสามารถปรับระบบความจำ การจดบันทึก การสื่อสารมาเป็นรูปแบบของแผนที่ความคิด (Mind Map) คือ ต้องการให้สมองโยงใยข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดก็ควรจัดรูปแบบการบรรจุข้อมูลให้ง่ายที่สุดเท่าที่จะทำได้โดยการจัดลักษณะการบันทึกใหม่ แทนการเขียนเป็นบรรทัดแล้วเขียนเป็นประโยคหรือลำดับรายการ มาเป็นการเขียนโดยเริ่มจากศูนย์กลาง ด้วยความคิดหลักแล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดย่อย โดยผสมกันไประหว่าง คำ รูปภาพและสัญลักษณ์

บูซาน (Buzan ,1991,น.95) ได้กล่าวถึงกฎของผังความคิด ไว้ดังนี้

1. เริ่มด้วยการสร้างภาพหรือถ้อยคำต่างๆ ที่จุดกลาง

2. ใช้การคิดหรือจินตนาการไปตลอดทั้งฝั่งความคิดนั้น โดยเริ่มที่จุดที่ 1 แล้วใช้การเร็ว หรือกระตุ้นโยโย่ไปทั้งกระบวนการ
3. เขียนคำในการนำเสนอความคิดต่างๆ ลงไป ซึ่งถ้อยคำนั้นสามารถเรียกกลับมาใช้ในโอกาสต่าง ๆ ได้
4. ควรเขียนคำแต่ละคำบนเส้นและเส้นแต่ละเส้นควรสัมพันธ์เชื่อมโยงกับเส้นอื่นๆ
5. คำแต่ละคำควรมีลักษณะเป็นหน่วยคือ หนึ่งคำต่อหนึ่งเส้น ซึ่งจะช่วยให้ชัดเจนและเชื่อมโยงกับคำอื่นๆ ได้ง่ายขึ้น
6. ใช้สีกระตุ้นเพื่อให้สะดวก ซึ่งจะช่วยยกระดับความสามารถในการจดจำ
7. ควรปล่อยให้ความคิดแต่ละความคิดไหลไปอย่างอิสระ ไม่ว่าจะ เป็นความคิดใดเกี่ยวกับอะไรก็สามารถนำมาใช้กับกระบวนการนี้ได้

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับฝั่งความคิดดังกล่าว ผู้วิจัยคิดว่าน่าจะเป็นวิธีการที่จะนำมาพัฒนาทักษะในการคิดจินตนาการและคิดเชื่อมโยงของผู้เรียนในการเขียนความเรียงได้ดี ดังที่นักการศึกษา (จู่ปะนีย์ นาคทรพรพ, 2549) ได้กล่าวไว้ว่า “ ก่อนที่เราจะสามารถเขียนสิ่งใดให้ใครอ่านได้ เราต้องคิดให้แจ่มแจ้งเสียก่อน เมื่อคิดได้ แจ่มแจ้งแล้วจึงเลือกถ้อยคำมาใช้ให้ได้ความหมายตามต้องการ ” ดังนั้น ในกระบวนการสอนเขียนจึงจำเป็นต้องฝึกให้ผู้เรียน ได้ฝึกคิดควบคู่ไปพร้อมกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนงานของเขาให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2551, น.38)

ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการเขียน เป็นการคิดเรื่องที่จะเขียนและรวบรวมความรู้ในการเขียน มีความจำเป็นต้องใช้ทักษะการคิดในทุกขั้นตอน เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมการเขียน ซึ่งเป็นขั้นเตรียมความพร้อมที่จะเขียน ผู้เขียนจะต้องเลือกหัวข้อเรื่องที่จะเขียนบนพื้นฐานของประสบการณ์ กำหนดรูปแบบการเขียนและรวบรวมความคิดในการเขียน การจัดหมวดหมู่ความคิด โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด จดบันทึกความคิดที่จะเขียนเป็นรูปหัวข้อเรื่องใหญ่ หัวข้อย่อยและรายละเอียดคร่าวๆ และในขั้นตอนการร่างข้อเขียน ต้องนำความคิดที่เตรียมไว้มาเขียนตามรูปแบบที่กำหนดเป็นการร่างข้อเขียนซึ่งผู้เขียนจะต้องจัดลำดับความคิดและเชื่อมโยงความคิดเป็นเรื่องราวสื่อให้ผู้อ่านรับรู้ รวมถึงขั้นตอนการบรรณาธิการกิจและขั้นตอนสุดท้ายการเขียนเรื่องให้สมบูรณ์ ล้วนแต่จำเป็นต้องใช้การคิดในการดำเนินการทั้งสิ้น

แนวคิดเกี่ยวกับกรอบมโนทัศน์หรือแผนภาพโครงเรื่องหรือแผนที่ความคิด

1. จะใช้เมื่อข้อมูลข่าวสารอยู่กระจัดกระจาย จึงนำข้อมูลข่าวสารมาเชื่อมกันเป็นกรอบมโนทัศน์ หรือแผนภาพโครงเรื่อง ทำให้เกิดความเข้าใจเป็นความคิดรวบยอด

2. เป็นการจัดความคิดให้เป็นระบบ โดยรวบรวมและจัดลำดับข้อเท็จจริงเข้า
กรอบเป็นหมวดหมู่ เรียกว่า แผนภาพ เป็นความคิดรวบยอดที่ชัดเจน เกิดเป็นความรู้ใหม่ขึ้น

3. เป็นการนำความคิด หรือข้อเท็จจริงมาเขียนเป็นแผนภาพ ทำให้จำเรื่องราว
ต่างๆ ได้ง่ายขึ้นดีกว่าการอ่านตำราหลายๆ ครั้ง เพราะตำราบรรยายด้วยคำพูดแต่แผนภาพ ได้จัด
เรื่องราวเป็นลักษณะ คำ กลุ่มคำ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย หรือภาพ ทำให้ผู้เรียนจำเรื่องราวได้
แม่นยำ

4. การจัดทำกรอบมโนทัศน์ นั้น ผู้เรียนจะต้องอาศัยการฟัง การดู การอ่าน การ
เขียนและการใช้ความคิดรวบยอดของสาระความรู้ ข้อเท็จจริง มาจัดทำ เป็นการเสริมแรงในการ
เรียน ทำให้การเรียนรู้มีความหมายมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาหลักการและแนวคิดของแผนที่ความคิด พอสรุปได้ว่า แผนที่
ความคิด จะช่วยจัดข้อมูล หรือความคิดที่กระจัดกระจายให้เป็น ระบบ ทำให้เกิดความคิดรวบยอด
ได้ง่าย จำได้นาน คงทน ใช้สัญลักษณ์ คำ ภาพ เส้น สื่อความหมายโดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์กัน
แทนการเขียนเป็นข้อความที่เป็นประโยคยาวๆ

3.3 ประโยชน์และความสำคัญของแผนที่ความคิด

จากการศึกษาเอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะพบว่าแผนที่ความคิด มี
ประโยชน์มาก สามารถนำวิธีการของแผนที่ความคิดไปใช้ได้กับทุกระดับ ทุกอาชีพ ไม่ว่าจะเป็น
ด้านการเรียน การทำงาน ตลอดจนใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีผู้กล่าวถึงประโยชน์และ
ความสำคัญของแผนที่ความคิด ดังนี้

ธัญญา ผลอนันต์ (2550, น.1) ได้กล่าวไว้ว่า Mind Map คือ เทคนิคการจดบันทึก
ที่พัฒนาขึ้นจากความรู้เรื่อง สมอและความทรงจำของมนุษย์ แผนที่ความคิดเป็นเครื่องมือที่ช่วย
ในการเรียนรู้ รวบรวม บันทึกและสรุปความรู้ ความคิดโดยเริ่มจากความคิดหลักหรือหัวเรื่องแล้ว
แยกออกไปเป็นความคิดรองและความคิดย่อยๆ อย่างเป็นระบบ เป็นการทำงานร่วมกันของสมอ
ทั้งซีกซ้ายและซีกขวา

ทิสนา แคมมณี (2556, น.388) ได้อธิบายเกี่ยวกับผังกราฟิก ไว้ว่า เป็นแผนผัง
ความคิด ซึ่งประกอบด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญเชื่อมโยงกับรูปแบบต่างๆ ซึ่งทำให้เห็น
โครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้นๆ การใช้ผังกราฟิก เป็นเทคนิคที่ผู้เรียนนำไปใช้ในการ
เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ จำนวนมาก เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาที่ง่าย รวดเร็ว และจำได้
นาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเนื้อหาสาระหรือข้อมูลต่างๆ ที่ผู้เรียนประมวลมานั้น อยู่ในลักษณะ
กระจัดกระจาย แผนผังความคิด เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนจัดข้อมูลเหล่านั้น ให้เป็นระเบียบ
อยู่ในรูปที่อธิบายให้เข้าใจและจดจำได้ง่าย นอกจากประมวลความรู้หรือจัดความรู้ดังกล่าว ใน

หลายกรณีที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มหรือสร้างความคิดขึ้น แผนผังความคิดเป็นเครื่องมือในการคิดได้ดี เนื่องจากสร้างความคิดซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรมจำเป็นต้องมีการแสดงออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรม แผนผังความคิด เป็นรูปแบบการแสดงออกของความคิดที่สามารถมองเห็นและอธิบายได้อย่างเป็นระบบชัดเจนและอย่างประหยัดเวลาด้วย

ประโยชน์ของแผนที่ความคิดในด้านการเขียน

- 1) การจดบันทึก แผนที่ความคิดช่วยในการจดบันทึกทั้งจากการอ่านและการฟัง
- 2) การบันทึกอนุทิน อาจบันทึกประจำวันได้ด้วยแผนที่ความคิด
- 3) การเขียนบทความ อาจนำแผนที่ความคิดมาช่วยในการคิดหัวข้อ โครงเรื่อง ซึ่งเป็นการคิดขยายความคิด และจัดลำดับความคิดเกี่ยวกับบทความที่เขียน

- 4) การบันทึกการสนทนาทางโทรศัพท์ ป้องกันการลืมและทบทวนได้ง่าย

จากการศึกษาเอกสารงานวิชาการ เกี่ยวกับประโยชน์ของแผนที่ความคิด พอสรุปได้ว่าแผนที่ความคิด เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนรู้ได้ดี ไม่ว่าจะเป็นการรวบรวมความรู้ บันทึกและสรุปความรู้ ช่วยให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้นและจำได้นานเกิดการเรียนรู้ที่คงทน และเป็นเทคนิคที่เหมาะสมที่ควรนำมาใช้กับการสอนการเขียนบทความหรือเรื่องราวต่างๆ ได้ดี เพราะแผนที่ความคิดสามารถช่วยในการคิดหัวข้อ คิดโครงเรื่องซึ่งเป็นการคิดขยายความคิด และจัดลำดับความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน และผู้วิจัย เห็นว่า แผนที่ความคิดเป็นวิธีที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาการสอนเขียนความเรียง

3.4 การใช้แผนที่ความคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากการศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยของนักการศึกษาหลายๆ ท่าน ที่ได้ดำเนินการวิจัยและนำวิธีการของแผนที่ความคิด แผนผังความคิด มโนทัศน์หรือชื่อเรียกต่างๆ ที่แปลกออกไปพบว่าวิธีการของแผนผังความคิด เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนจัดหมวดหมู่ความคิด ข้อมูลองค์ความรู้ ให้เป็นระเบียบอยู่ในรูปที่อธิบายให้เข้าใจและจดจำได้ง่าย นอกจากประมวลความรู้หรือจัดความรู้ดังกล่าว ในหลายกรณีที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มหรือสร้างความคิดขึ้น แผนผังความคิดเป็นเครื่องมือในการคิดได้ดี เนื่องจากสร้างความคิดซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรมจำเป็นต้องมีการแสดงออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรม แผนผังความคิดเป็นรูปแบบการแสดงออกของความคิดที่สามารถมองเห็นและอธิบายได้อย่างเป็นระบบชัดเจนและอย่างประหยัดเวลาด้วย เหมาะที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังที่ ทิศนา แจมมณี (2556, น.388) ได้อธิบายเกี่ยวกับผังกราฟิก ไว้ว่า เป็นแผนผังความคิด ซึ่งประกอบด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญ เชื่อมโยงกับรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งทำให้เห็น โครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ การใช้ผังกราฟิกเป็นเทคนิคที่ผู้เรียนนำไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ จำนวนมาก เพื่อช่วยให้เกิด

ความเข้าใจเนื้อหา นั้น ง่ายขึ้น เร็วขึ้น และจำได้นาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเนื้อหาสาระหรือข้อมูล ต่างๆ ที่ผู้เรียนประมวลมานั้น อยู่ในลักษณะกระจัดกระจาย

นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการศึกษาหลายท่าน ได้ให้คำแนะนำ คำอธิบายวิธีปฏิบัติ หรือข้อควรคำนึงถึงในการสอน โดยใช้วิธีการแผนผัง โน้ตส์ และแผนที่ความคิด ไว้ดังนี้

วีระเดช เชื้อนาม (2543, น.4) ได้ให้คำอธิบายถึงวิธีสอนโดยใช้แผนผัง โน้ตส์ (Concept Mapping) หรือ แผนที่ความคิด ไว้ ดังนี้

1. ให้นักเรียนรู้ ความหมายของแผนผังความคิด
2. ให้นักเรียนระบุนโน้ตส์ที่สำคัญจากหนังสือที่ได้ศึกษามา
3. ให้นักเรียนจัดลำดับโน้ตส์จากกว้างที่สุดไปหาแคบที่สุด โดยการเขียนไว้ในกระดาษแล้วลองจัดเรียง โดยกระทำเป็นกลุ่มเล็กๆ

4. ให้นักเรียนฝึกอ่านแผนผัง โน้ตส์
5. ครูแนะนำเรื่องการประเมินแผนผัง แล้วให้นักเรียนประเมินตนเอง
6. นักเรียนเสนอแผนผัง

ในส่วนของ ชาตรี สาราญ (2544, น.44) ได้ให้คำอธิบาย ถึงเคล็ดลับในการสอน Mind Mapping ไว้ว่า

1. ครูสร้างสถานการณ์ให้นักเรียนคิดก่อน
2. นักเรียนร่วมกันระดมพลังสมอง
3. เขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ ตรงกลางด้วยเส้นหนา แล้วแตกสาขาความคิด รวบยอดย่อยตามลักษณะการคิด
4. ความคิดรวบยอดย่อยที่สำคัญจะอยู่ใกล้ความคิดหลักแล้วลากเส้นออกไปสู่ความคิดรวบยอดย่อยๆ ออกไปโดยทุกเส้นจะเชื่อมโยงให้เห็นว่าแต่ละความคิดสัมพันธ์กันอย่างไร
5. คำที่นำมาเขียนแต่ละคำควรมีลักษณะเป็นหน่วยหนึ่งคำต่อหนึ่งเส้นช่วยให้แต่ละคำเชื่อมโยงกับคำอื่นๆ ได้ง่ายขึ้น

6. ควรใช้สีประกอบลายเส้น และคำจะช่วยจดจำและจุดประกายความคิดสร้างสรรค์

7. ลูกศรจะช่วยให้ แสดงให้เห็นว่า แนวคิดต่างๆ มีความเชื่อมโยงกันอย่างไร

และ แสงระวี ประจวบวัน (2553, น. 84-85) ได้นำวิธีการแผนที่ความคิดมาเป็น เครื่องมือในการทดลองสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนความเรียง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้สรุปข้อค้นพบไว้ว่า นักเรียนทำคะแนนในแบบฝึกทักษะการเขียนความเรียงจากคำที่กำหนดให้ ที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด (Concept map) ได้ดี และนักเรียนมีพฤติกรรมที่กล้าแสดง

ความคิดเห็น มีคลังคำมาก มีส่วนร่วมในกิจกรรมดี สนใจเรียนและมีความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม มีทักษะในการเชื่อมโยงคำและความสัมพันธ์ของคำกับความคิดรวบยอดและสามารถเขียนออกมาให้เป็นความเรียงได้ดี ดังคำกล่าวที่ว่า ภาษากับความคิดมีความสัมพันธ์กันจนไม่สามารถแยกจากกันได้ และยังเสนอความคิดเห็นไว้ว่า การใช้วิธีการแผนที่ความคิด ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักศึกษาค้นคว้า มีความพยายามในการคิดวิเคราะห์คำมาใช้ในการเขียนได้หลากหลาย นอกจากนั้นยังพบว่า วิธีการแผนที่ความคิดจะช่วยในการจัดการเรียนรู้ให้เป็นระบบ การจำและการจัดกระทำข้อมูล การสร้างภาพในใจแล้วจัดหมวดหมู่ความคิด กำหนดและแสดงโครงเรื่องออกมาเป็นแผนภาพความคิด สามารถใช้ฝึกการวางโครงเรื่องในการเขียน โดยพัฒนาทักษะการเขียนความเรียง ทำให้เกิดความน่าสนใจ กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียน จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่าวิธีการเรียนแบบแผนที่ความคิดเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ส่งผลดีต่อผู้เรียน โดยตรงจากการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนความเรียงและการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยนั้น พบว่า แผนที่ความคิดช่วยให้นักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเขียนความเรียงโดยใช้แผนผังความคิด นั้น ส่งผลให้มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและผู้เรียนมีความคิดเห็นหรือความพึงพอใจต่อวิธีการเรียน โดยใช้แผนที่ความคิด

Morris and Dore (1984, น.48) ได้ให้ทรรศนะต่อแผนที่ความคิดไว้ว่า แผนที่ความคิด เป็นเทคนิคที่มีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการจัดระบบความคิด รวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ เข้าเป็นกลุ่ม หัวข้อหรือประเภทความสัมพันธ์ระหว่างใจความสัมพันธ์กับใจความย่อของงานเขียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของ ซิเนทรา และคณะ (Sinatra et al, 1986, น.4) ได้สรุปแนวคิดไว้ว่า แผนที่ความคิดเป็นแผนภูมิที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักและความคิดย่อยๆ ของงานเขียน ประกอบไปด้วยปม ซึ่งสามารถเขียนเป็นวงกลม สีเหลี่ยมจัตุรัส ภายในมีคำหรือวลีที่เป็นตัวชี้แนะและใช้เส้นตรงหรือลูกศรแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปมต่างๆ

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยของนักการศึกษา พอสรุปได้ว่า วิธีการของแผนที่ความคิด ผังความคิด มโนทัศน์ หรือผังกราฟิก เป็นเทคนิควิธีการที่เหมาะสมที่จะนำมาฝึกทักษะกระบวนการเขียนของผู้เรียน เพราะว่าวิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดหาคำ คำนวน หรือถ้อยคำที่จะใช้ในการเขียนเรื่อง และจัดหมวดหมู่ของหัวข้อให้สัมพันธ์กันควบคู่ไปกับการฝึกเขียน เพราะวิธีการแผนที่ความคิดจะช่วยจัดความคิดให้เป็นระบบแล้วจัดเรียบเรียงคำ ข้อความให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน เนื้อหาสอดคล้อง เชื่อมโยงกันตลอดทั้งเรื่อง และสื่อออกมาให้ผู้อ่านได้รับความรู้ลึกซึ้งนึกคิดของผู้เขียนและเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ กระตุ้นการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลง

เมื่อปฏิบัติด้วยตนเอง เมื่อปฏิบัติงานได้สำเร็จ ผู้เรียนจะเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองและมีความสุขและพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนความเรียง

4.1 ความหมายของความเรียง

ราชบัณฑิตยสถาน (2554) ได้ให้ความหมายของความเรียง ไว้ว่า ความเรียง หมายถึงข้อความที่เรียบเรียงเป็นร้อยแก้ว วรรณกรรมประเภทร้อยแก้วอธิบายความ ซึ่งให้ความรู้หรือแสดงทัศนคติอย่างแจ่มแจ้งเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจ

อิงอร อมาตยกุล (2535, น.71) ได้กล่าวไว้ว่า ความเรียง หมายถึง การเขียนที่ต้องอาศัยความรู้ ความคิด ความรู้สึกเป็นสำคัญ แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาเขียนที่ถูกต้องและมีแบบแผนโดยอาศัยความสามารถทางการใช้ภาษาของผู้เขียน

ธัญญะลักษณ์ ปัสานานนท์ (2540, น.20) กล่าวถึง ความเรียงว่า ความเรียง มี 2 ชนิด คือ ความเรียงที่เป็นแบบแผน ต้องเขียนตามรูปแบบเฉพาะของงานเขียนนั้น เช่นการเขียนรายงาน เขียนจดหมาย อีกชนิดหนึ่ง คือความเรียงที่ไม่เป็นแบบแผน การเขียนลักษณะนี้ ไม่จำเป็นต้องอาศัยแบบแผน กฎเกณฑ์ มุ่งให้ผู้อ่านสนใจและเพลิดเพลินมากกว่า

เก้ แดงสกุล (2560, ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของความเรียง ไว้ว่า ข้อความที่เรียบเรียงเป็นร้อยแก้ว วรรณกรรมประเภทร้อยแก้วอธิบายความซึ่งให้รู้หรือแสดงทัศนคติอย่างแจ่มแจ้งเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจ

ประภาศรี สีหอำไพ (2550, น.73) ได้กล่าวถึงความหมายของความเรียงไว้ว่า คนส่วนมากมักสับสนในการใช้คำว่า “ ความเรียง ” และ “ เรียงความ ” ซึ่งแต่เดิมคำว่า “ เรียงความ ” ใช้เรียกชื่อวิชาหนึ่งเกี่ยวกับการใช้ภาษา ส่วน “ ความเรียง ” จะหมายถึง การนำถ้อยคำมาเรียบเรียงเป็นข้อความเพื่อแสดงความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจของผู้เรียบเรียงให้ผู้อื่นทราบ ประโยคแต่ละประโยคที่มีเนื้อเรื่องติดต่อกันเป็นข้อความใหญ่ จะเรียกว่า ความเรียงเรื่องหนึ่ง ซึ่งแนวคิดดังกล่าวนี้จะสอดคล้องกับแนวคิดของ รุชปะนีย์ นาครทรรพ (2533) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า คำสองคำนี้มักถูกใช้สับสนกัน ถ้าพิจารณาในความหมายที่กว้างของเรียงความ ซึ่งหมายถึงกิจกรรมการเรียบเรียงความคิดแล้ว ความเรียงก็จะจัดว่าเป็นเรียงความรูปแบบหนึ่ง กล่าวโดยสรุป ความเรียงนั้นก็คือเรียงความ อย่างหนึ่งนั่นเอง

กรมวิชาการ,กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น.24) ได้กล่าวถึง ความหมายของ เรียงความไว้ว่า การนำคำมาแต่งเป็นเรื่อง เพื่อใช้เป็นข้อเขียนที่แสดงความคิด ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้เขียนถ่ายทอดสู่ผู้อ่าน

จากการศึกษาคำจำกัดความของความเรียง พอสรุปได้ว่า ความเรียงหมายถึง การเขียนสื่อสารในรูปแบบหนึ่งที่มีทั้งที่เป็นแบบแผน และไม่มีแบบแผน แต่ทั้งสองแบบต้องอาศัยความรู้ ความคิดในการเขียนเพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกผ่านภาษาเขียนที่ถูกต้องและโดยอาศัยความสามารถทางการใช้ภาษาของผู้เขียน ความคิดเห็นในมุมมองของผู้วิจัยคิดว่าควรใช้การเขียนความเรียงที่ไม่เป็นแบบแผนในกลุ่มนักเรียนที่เริ่มฝึกเขียน เพื่อให้ นักเรียนมีทัศนคติที่ต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเขียน จะทำให้การเขียนเป็นเรื่องที่ไม่ยากและเรียนอย่างสนุก ส่งเสริมบรรยากาศกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียนให้สัมฤทธิ์ผล

จากการศึกษาความหมายของความเรียงจากเอกสาร งานวิจัยและตำราจาก นักวิชาการศึกษาที่ได้อธิบายความหมายและรูปแบบของความเรียงและเรียงความว่ามีลักษณะที่ร่วมกันและคล้ายกันหลายประการ กอปรกับในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดลองสอนการเขียนเรียงความด้วย จึงจะ ได้กล่าวถึงหลักการและองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ ไว้ด้วยเช่นกัน

4.2 หลักการเขียนความเรียง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยของนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับหลักการเขียนความเรียงร้อยแก้ว พอสรุปได้ ดังนี้

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2533, น.63) ได้กล่าวไว้ว่า การเขียนความเรียง มีหลัก เช่นเดียวกับการเขียนเรียงความ แต่เพียงปรับปรุงให้มีความคล่องตัวขึ้น หลักที่ควรคำนึงในการเขียนมีดังนี้

1. ความเรียงนั้นจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน เช่น มุ่งหมายแสดงข้อคิดเรื่องชีวิต ในชนบทเรื่อง งานอดิเรก เรื่องสิ่งที่มีคุณค่าต่อชีวิต เมื่อตั้งจุดมุ่งหมายที่แน่นอนลงไปแล้วต่อไปก็ประมวลข้อคิดสำคัญๆ ตีวงเข้าสู่จุดมุ่งหมายนั้นอย่างมีระเบียบ
2. ความเรียงนั้นจะต้องมี เอกภาพ (Unity) คือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเรื่อง แม้เราจะเขียนเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ หลายประเด็นแต่ความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ของเรื่องจะต้องเด่นชัด ประการที่สองจะต้องมี สัมพันธภาพ ซึ่งหมายถึงความสัมพันธ์กลมกลืนกับความคิดย่อยในเรื่อง และจะต้องมี สारตถภาพ คือการเน้นข้อความสำคัญอีกด้วย
3. ความเรียงนั้นจะต้องมีสัดส่วนที่เหมาะสม กล่าวคือมีข้อความเปิดเรื่อง ข้อความดำเนินเรื่องและข้อความปิดเรื่อง ข้อความเปิดเรื่องอาจเป็นข้อความสั้นๆ เพื่อนำเข้าสู่เรื่อง ข้อความ

ดำเนินเรื่อง อาจเขียนเป็นตอนๆ โดยใช้ย่อหน้าช่วยทำให้อ่านง่ายขึ้น อาจมีได้ตั้งแต่ 2 ย่อหน้าขึ้นไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยาวของเรื่อง ข้อความปิดเรื่องอาจกล่าวสั้นๆ เช่นเดียวกับตอนเปิดเรื่อง อาจสรุปหรือเน้นสาระสำคัญ ที่กล่าวมาเป็นการทบทวนความจำของผู้อ่านหรืออาจทิ้งท้ายข้อคิดสำคัญ หรือวาทะประทับใจก็ได้

4. ความเรียงนั้นจะต้องมีการจัดลำดับเรื่อง อย่างเหมาะสม โดยก่อนที่จะจัดลำดับเรื่องจะต้องเขียนความคิดรวบยอด ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า มโนทัศน์เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ไว้เป็นหัวข้อสั้นๆ เป็นสังเขปของเรื่อง ต่อไปก็นำหัวข้อสั้นๆ นั้นมาเรียงลำดับให้เป็นระเบียบดำเนินความตามหัวข้อมิให้สับสน

ในส่วนของ เก้ แดงสกุล, ชนกพร พัวพัฒนกุล (2560: ออนไลน์) ได้อธิบายถึง องค์ประกอบของความเรียงไว้ว่า ความเรียงต่างๆ ไปจะประกอบด้วย ชื่อเรื่อง และส่วนเนื้อหา 3 ส่วน คือ คำนำหรือส่วนนำเรื่อง เนื้อ เรื่องหรือส่วนกลางเรื่อง และสรุปหรือส่วนท้ายของเรื่อง องค์ประกอบของความเรียงในแต่ละส่วนก็จะมีวิธีการเขียนที่หลากหลายขึ้น อยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้เขียน รวมไปถึงความสามารถของผู้เขียน

1. การเขียนคำนำ หรือ ส่วนนำเรื่อง คำนำอยู่ตอนต้น ของความเรียงเป็นส่วนเริ่มต้นความคิดที่จะเขียน ทำหน้าที่บอกความเป็นมาและความสำคัญให้ทราบว่าเหตุใดผู้เขียนจึงเลือกที่จะเขียนและเหตุใดผู้อ่านจึงควรเลือกอ่านเรื่องนั้นๆ คำนำที่ดีจะต้องทำให้ผู้อ่านทราบถึงความเรียงนั้นมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไรและดึงดูดให้เกิดความสนใจ ต้องการติดตามอ่านต่อไปอีก คำนำที่ดีจะต้องสัมพันธ์กับส่วนเนื้อเรื่อง ไม่ควรเกริ่นย้อนออกไปไกล หรือเขียนยืดยาวจนเกินไป ส่วนคำนำควรมีความยาวประมาณร้อยละ 10-20 ของความเรียงทั้งหมด เช่น ถ้าเขียนความเรียงที่มีความยาวประมาณ 10 บรรทัด คำนำก็ควรจะมี ความยาว 1-2 บรรทัด เป็นต้น คำนำอาจมี 1 ย่อหน้า หรือหลายย่อหน้า และอาจเป็นย่อหน้าขนาดยาวหรือขนาดสั้นเพียงประโยคเดียวก็ได้ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายและท่วงทำนองการเขียนของผู้เขียนเป็นสำคัญ วิธีการเขียนคำนำให้น่าสนใจทำได้หลายวิธี เช่น ขึ้นต้นด้วยคำถามหรือประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้อง อธิบายความหมายหรือให้คำจำกัดความ คำสำคัญหัวข้อเรื่อง บอกเล่าเรื่องราว เหตุการณ์ หรือ ประสบการณ์ ยกคำคม คำกล่าวของบุคคลสำคัญ คำพังเพย หรือสุภาษิตที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง เป็นต้น

2. การเขียนเนื้อเรื่อง หรือ ส่วนกลางเรื่อง เนื้อเรื่องเป็นส่วนแกนกลางของเรื่อง นับเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดที่จะขาดไม่ได้เพราะเป็นส่วนที่ ผู้เขียนจะแสดงเนื้อหาสาระและรายละเอียดของเรื่องทั้งหมด เนื้อหาของความเรียงนั้นควรประกอบด้วย ประเด็นหลักและประเด็นรอง ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันตามลำดับ แต่ละประเด็นอาจมีหนึ่งย่อหน้าหรือหลายย่อหน้า และอาจใช้ย่อหน้าประเภทอธิบาย บรรยาย หรือพรรณนาที่ได้ศึกษาไปเพื่อนำเสนอ ความคิดก็ได้ สิ่งที่ต้อง

คำนึงถึงในการเขียนความเรียง ก็คือผู้เขียนจะต้องเขียนความเรียงให้มี เอกภาพ สัมพันธภาพ และ สारัตถภาพ มี เอกภาพ คือนำเสนอสาระสำคัญของเรื่องอย่างเดียวกัน อ่านแล้วเป็นเรื่องเดียวกัน ไม่มีตอน ใดตอนหนึ่งที่เขียนออกนอกเรื่อง เขียนแย้งความคิดตนเอง หรือนำเสนอข้อมูลความคิดที่ขัดกัน ไม่ เป็นไปในทางเดียวกันกับเนื้อความตอนอื่นๆ มี สัมพันธภาพ คือสัมพันธ์สอดคล้องกับ หัวข้อเรื่องที่กำหนดขึ้นและมีเนื้อหาสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันตามลำดับอย่างเหมาะสม การลำดับเรื่อง ผู้เขียนสามารถลำดับเรื่อง ได้หลายวิธี เช่น เขียนตามลำดับเวลา สถานที่ ขนาด ความสำคัญ ลำดับ จากเหตุไปหาผล หรือลำดับจากผลไปหาเหตุ เป็นต้น มี สारัตถภาพ คือมีสาระ มีประโยชน์ สร้างสรรค์มีใจความสำคัญ ทั้งใจความหลัก และรองที่ชัดเจน ไม่ใช่มีแต่พลความ ตลอดจนใช้ ข้ออ้าง ข้อสรุป และข้อสนับสนุน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขั้นตอนสำคัญที่จะช่วยให้ความเรียงมี เอกภาพ สัมพันธภาพ และ สारัตถภาพ หรือการวาง โครงเรื่อง ก่อนเขียนความเรียงทุกครั้ง หาก ผู้เขียนวางโครงเรื่อง ได้ดี ก็จะช่วยให้ผู้เขียนสามารถเสนอ ความคิดได้เป็นลำดับขั้นตอน ส่งผลให้ ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาสาระที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งหลักการเขียน โครงเรื่องนี้จะ ได้ กล่าวถึงในหัวข้อที่ 4 ต่อไป

3. การเขียนสรุป หรือ ส่วนท้ายเรื่อง ส่วนสรุปจะอยู่ตอนท้ายของความเรียง ทำหน้าที่ประมวลความคิดและเนื้อหาสาระของความเรียง เพื่อตอบคำถาม เน้นย้ำความเข้าใจ ตลอดจนเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ จดจำได้ และนำไปปฏิบัติ การเขียนส่วนสรุปทำได้หลายวิธี เช่น การเน้นย้ำให้เห็นความสำคัญ ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ กระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติ ฝาก ข้อคิด ตั้งคำถามให้นำไปคิดต่อ หรือสรุปด้วยคำคม สุภาษิต คำพังเพยและคำประพันธ์ เป็นต้น

จากการศึกษาเกี่ยวกับหลักการและองค์ประกอบของความเรียง พอสรุปได้ว่า ความเรียง เป็นงานเขียนร้อยแก้วประเภทหนึ่งที่มุ่งถ่ายทอดความรู้ความคิด อารมณ์ความรู้สึกและ จินตนาการของผู้เขียนเป็นสำคัญ ความเรียงประกอบด้วย ชื่อเรื่อง และเนื้อหา 3 ส่วน คือ ส่วนนำ เนื้อเรื่อง และสรุป แต่ละส่วนอาจมีมากกว่า 1 ย่อหน้าก็ได้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระที่ต้องการนำเสนอ ความเรียงที่ดีจะต้องมี เอกภาพ สัมพันธภาพ และ สारัตถภาพ ผู้เขียนสามารถผสมผสานกลวิธีการเขียน ได้หลากหลายรูปแบบและเลือกใช้ภาษาได้หลายระดับขึ้นอยู่กับผู้อ่านและวัตถุประสงค์

4.3 การใช้สำนวนโวหารในการเขียน

การเขียนเรียงความเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ และเกิดความรู้สึกความคิด จินตนาการตรงกับ ความหมายของผู้เขียน ต้องพิจารณาหัวเรื่อง เนื้อเรื่องที่ต้องการเขียน ความมุ่งหมายที่ต้องการ เขียนเรื่องนั้นแล้วก็ต้องเลือกโวหารให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะเขียนด้วย

ผจงวาด พูลแก้ว (2547, น.121) และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์, คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย (2549, น.47) ได้อธิบายถึงโวหารที่นิยมใช้ในการเขียนเรียงความนั้นมี 5 ลักษณะ คือ

1. บรรยายโวหาร เป็นการเขียนบอกเล่า อธิบาย เพื่อเล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ให้ผู้อ่านเข้าใจที่เขียนได้ประสบพบมา บรรยายโวหารมักจะใช้ภาษาง่าย กระชับ ชัดเจน ตรงประเด็น เขียนตามลำดับเรื่องราว ไม่วกวน เหมาะกับงานเขียนประเภทนิทาน เรื่องเล่า ประวัติ ตำนาน หรืองานวิชาการ
2. พรรณนาโวหาร เป็นการบรรยายความโดยละเอียด เขียนจากความรู้สึกของผู้เขียน เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ เกิดจินตนาการ เกิดอารมณ์คล้อยตามผู้เขียนแล้วเกิดภาพพจน์ตามที่ผู้เขียนพรรณนา เหมาะแก่่งานเขียนพรรณนาความงาม ความเหงาม ความรัก ความดี ภูมิประเทศ หรือบรรยากาศต่างๆ
3. เทศนาโวหาร เป็นการเขียนในลักษณะสั่งสอน ชี้แจงเหตุผล หรืออธิบายความคิด มุ่งหวังให้ผู้อ่านเข้าใจ เชื่อถือ และพัฒนาตนเองไปในทางที่ถูกที่ควร ผู้เขียนควรเลือกใช้ภาษาที่มีน้ำหนักเร้าใจผู้อ่าน กระตุ้นให้ผู้อ่านคิดตาม มีการอธิบายขั้นตอนหรือเหตุผลให้ชัดเจน การเขียนเทศนาโวหารมักใช้โวหารอื่นประกอบ เช่น สาธกโวหาร พรรณนาโวหาร หรือบรรยายโวหารประกอบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจดีขึ้น
4. สาธกโวหาร เป็นการยกตัวอย่างมาประกอบเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสนใจดียิ่งขึ้น โดยยกเรื่องเป็นอุทาหรณ์ประกอบเรื่องที่น่ามาสาธก เช่น นิทานชาดก นิทานอีสป หรือจากวรรณคดี
5. อุปมาโวหาร เป็นการเขียนเปรียบเทียบเพื่อแสดงความรู้สึกของผู้เขียนให้ผู้อ่านเข้าใจ หรือเกิดความรู้สึกชัดเจนขึ้น โดยมักเปรียบเทียบนามธรรมกับรูปธรรม สิ่งที่เข้าใจยากกับสิ่งที่เข้าใจง่ายต้องอาศัยเหตุผลและมีหลักฐานอ้างอิง จะใช้อุปมาโวหารเขียนประกอบโวหารอื่นๆ เช่น เทศนาโวหาร พรรณนาโวหาร เป็นต้น

4.4 ลักษณะของความเรียงที่ดี

ลักษณะของความเรียงที่ดี นั้น ผู้เขียนต้องมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน โดยมีนักการศึกษา ได้กล่าวไว้มีดังนี้

ผะอบ โปษะกฤษณะ (2554, น.45) ได้กล่าวถึง ลักษณะของความเรียงที่ดี ไว้ดังนี้

1. รูปแบบดี คือ หัวเรื่อง การย่อหน้าข้อความ การเว้นวรรคตอน การใช้เครื่องหมายต่างๆ มีความชัดเจนโดยใช้ภาษาที่ง่าย ถูกต้องตามความหมาย รวมถึงความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยของการเขียน
2. โครงเรื่องที่ดี คือ ความยาวของเรื่องพอเหมาะกับเวลาที่ใช้เขียน เหมาะกับหัวเรื่องและระดับของผู้เขียน มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน มีลำดับความต่อเนื่องกัน
3. ถ้อยคำภาษาที่ดี คือ การสื่อด้วยภาษา การใช้ถ้อยคำดีจึงจำเป็นมากต้องใช้คำให้ถูกต้องตรงตามความหมาย
4. เนื้อหาดี คือ เนื้อหาสอดคล้องกับหัวเรื่อง เนื้อความสัมพันธ์กันและมีเนื้อหาพอที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจตามหัวเรื่องที่กำหนด
5. ความคิดดี ความคิดดีต่างจากเนื้อหาดี เพราะเนื้อหาเป็นสาระที่เกี่ยวกับความรู้ หลักวิชา ข้อเท็จจริง แต่ความคิดเป็นเรื่องของความเข้าใจ ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น การคิดหาเหตุผลซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับภูมิปัญญาของผู้เรียน

ประกาศรี สี่ห้าไพ (2550, น.340-341) ได้กล่าวถึงลักษณะของความเรียงที่ดี ไว้ว่า ลักษณะของความเรียงที่ดี นั้น จะต้องมีการเสนอความคิดอย่างมีระเบียบระบบ มีความกระชับ แสดงความคิดได้ชัดเจน และใช้ถ้อยคำรูปประโยคได้ถูกต้องเหมาะสมตามความนิยม

บุญธรรม วุฒิชาดา (2552:ออนไลน์) ได้กล่าวถึงลักษณะของความเรียงที่ดี ต้องประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. รูปแบบหรือสัดส่วนของความเรียงจัดได้เหมาะสม วางคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป ได้ถูกต้องน่าอ่าน
2. เนื้อเรื่องมีแนวคิดต้องประเด็น ให้ความคิดแปลกใหม่ อ่างเหตุผลถูกต้อง ขยายความได้แจ่มแจ้งชัดเจน
3. ความสะอาด ความเป็นระเบียบ ลายมือต้องอ่านง่าย เว้นวรรคถูกต้อง
4. การใช้ภาษาควรคำนึงถึงข้อต่อไปนี้ ใช้คำกะทัดรัดเข้าใจง่าย มีความหมายชัดเจน ใช้คำถูกต้องตรงตามความหมายและเหมาะสมกับเรื่อง ไม่ใช่ภาษาพูด ภาษาถิ่น หรือคำแสลง ไม่ใช่คำฟุ่มเฟือย ไม่ใช่ศัพท์บัญญัติหรือศัพท์ทางวิชาการที่ไม่รู้จักกันดี ไม่ใช่สำนวนภาษาต่างประเทศ ไม่ใช่คำย่อ ไม่ใช่คำแบบภาษาโฆษณาหรือภาษาหนังสือพิมพ์

แสงระวี ประจวบวัน (2553, น.31) ได้สรุปลักษณะของความเรียงที่ดี ไว้ว่า ความเรียงที่ดีนั้น จะต้องครอบคลุมองค์ประกอบในการเขียน ได้แก่ ด้านเนื้อหา การเรียบเรียงความคิด การใช้ถ้อยคำ การใช้ไวยากรณ์และกลไกทางภาษา ซึ่งหมายถึงจะต้องมีเนื้อหาสาระดี สัมพันธ์

กันตลอดเรื่อง มีการเสนอความคิดอย่างมีระบบ ใช้สำนวนโวหารอย่างประณีต เรียบเรียงเป็นประโยคและข้อความอย่างถูกต้อง สื่อความหมายได้ชัดเจน

ลักษณะของเรียงความที่ดีนั้น นอกจากจะนำเสนอความรู้ และความคิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ดี ใช้ภาษาได้ถูกต้อง แล้วยังต้องคำนึงถึงลักษณะต่างๆ ในการเขียนเรียงความ ซึ่งมีผู้กล่าวถึงลักษณะการเขียนเรียงความที่ดี ไว้ดังต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์, คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย (2549, หน้า 47) ได้อธิบายถึง ลักษณะของการเขียนเรียงความที่ดีไว้ว่า

1. มีเอกภาพ คือ มีความเป็นหนึ่งเดียวของเรียงความทั้งเรื่อง กล่าวคือ เรียงความเรื่องหนึ่งถึงแม้ว่าจะประกอบด้วยหลายๆ ย่อหน้า และความคิดหลายประเด็นก็ตาม แต่ภายในย่อหน้าจะต้องอธิบายความคิดสำคัญเพียงประการเดียว รายละเอียดต่างๆ มีไว้เพื่อขยายความอธิบายสนับสนุนประเด็นดังกล่าว และตลอดทั้งเรื่องจะต้องมีทิศทางนำเสนอเนื้อหาไปในแนวทางเดียวกันเพื่อมุ่งสู่ประเด็นหลักที่ต้องการนำเสนอ

2. สารัตถภาพ คือ มีการเน้นย้ำประเด็นสำคัญของเรื่องให้ชัดเจน กล่าวคือ ในแต่ละย่อหน้าต้องเน้นใจความสำคัญให้ชัดเจน โดดเด่นออกมาจากส่วนขยาย การเน้นอาจทำได้โดยแสดงให้เห็นประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้น หรือตอนท้ายของย่อหน้าหรืออาจใช้คำหรือวลีเพื่อเน้นให้เห็นว่าส่วนที่กล่าวเป็นสาระสำคัญ เช่น ดั่งนั้นกล่าวโดยสรุป ฉะนั้น ด้วยเหตุนี้ เป็นต้น

3. มีสัมพันธภาพ คือ ความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน โดยตลอด หมายความว่า ประโยคในแต่ละย่อหน้าจะต้องต่อเนื่องสัมพันธ์กัน และทุกๆ ย่อหน้าตลอดเรื่องจะต้องต่อเนื่องกันด้วยการใช้คำเชื่อม เช่น นอกจากนี้แล้ว ต่อมา ขณะนั้น ประการที่หนึ่ง กระการที่สอง ประการสุดท้าย เป็นต้น ใจความที่มีความสัมพันธ์ภาพที่ดีตลอดเรื่องจะช่วยให้ผู้อ่านอ่านเรียงความได้อย่างราบรื่นและเข้าใจสิ่งที่เสนอได้อย่างรวดเร็ว

4. มีความสมบูรณ์ คือ มีองค์ประกอบของเรียงความครบถ้วน มีเนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ เมื่ออ่านจบสามารถรู้ได้ว่าเรื่องที่นำเสนอั้นจบความแล้ว รวมทั้งเขียนขยายความได้ครอบคลุมความคิดหลักที่ต้องการเสนอ มีความสมเหตุสมผล นอกจากนี้ยังหมายความว่าไปถึงการใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย อ่านเข้าใจง่าย

ผจงวาด พูลแก้ว (2547, น.121) ได้กล่าวถึงลักษณะของเรียงความที่ดีไว้ว่า

1. มีเอกภาพ หมายถึง ใจความหรือเรื่องราวที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเนื้อเรื่อง มีเหตุผลรับกัน ไม่พูดนอกเรื่องหรือพูดเรื่องอื่นๆ มากกว่าเรื่องที่แท้จริง

2. สัมพันธภาพ ได้แก่ ใจความที่มีความต่อเนื่องกัน สัมพันธ์กัน ในการเขียนเรียงความจะต้องลำดับเรื่องให้ติดต่อกันไป ข้อความในย่อหน้าหนึ่งๆ ต้องมีความหมายรับกัน

รวมทั้งส่วนของประโยคต่างๆ อีกด้วย เหมือนกับการตัดต่อภาพยนตร์ที่ผู้สร้างจะต้องบรรจงกระทำ ให้สัมพันธ์กันนั่นเอง

3. สารัตถภาพ หมายถึง เนื้อหาสาระ การเขียนเรียงความต้องมีข้อมูลแห่งความจริง และข้อมูลนั้นต้องมีสาระ สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน มีความสมบูรณ์แห่งเนื้อความ และเป็นใจความสำคัญที่ผู้เขียนจะต้องกล่าวเน้นลงไปในเรื่องความ

จากการศึกษาเอกสารงานวิชาการเกี่ยวกับลักษณะของความเรียงที่ดี พอสรุปได้ว่า ลักษณะของความเรียงที่ดี นั้น จะต้องใช้สำนวนภาษาให้ถูกต้องตรงความหมายในการเขียนเนื้อหา เขียนแสดงแนวคิดชัดเจน ตรงประเด็น ในรูปแบบที่ถูกต้องตามประเภทงานเขียน มีความเป็นเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ ผู้เขียนสามารถผสมผสานกลวิธีการเขียนได้หลากหลายรูปแบบและเลือกใช้ภาษาได้หลายระดับ ขึ้นอยู่กับผู้อ่านและวัตถุประสงค์และเขียนด้วยลายมือที่อ่านง่ายและเป็นระเบียบ

4.5 การวัดและประเมินผลการเขียนความเรียง

ในการสอนการเขียนความเรียง นอกจากจําแนกเสนอวิธีสอนต่าง ๆ มาใช้แล้ว การวัดและประเมินผลก็เป็นอีกกระบวนการหนึ่งที่ต้องดำเนินการ เพราะขั้นตอนนี้จะทำให้ผู้สอนทราบถึงความสามารถในการเขียนความเรียงของผู้เรียน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนเป็นอีกมาตรฐานหนึ่ง ที่จะทำให้ครูผู้สอนได้รับทราบข้อมูล ในการนำไปออกแบบการพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเขียนความเรียง นั้น สามารถดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้

ชาตรี สําราม (2544, น.164-165) ได้กล่าวถึง วิธีการหรือหลักเกณฑ์ในการประเมินผลการเขียนความเรียง ต้องดูจากเกณฑ์ต่อไปนี้ การเลือกสรรคํามาเขียน คําที่นำมาใช้เป็นคําง่ายๆ ที่นักเรียนทุกคนใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน เป็นคําที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย ไม่ต้องตีความเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านแล้วมองเห็นภาพได้ชัดเจน นักเรียนสามารถเลือกสรรคําที่เร้าใจ ใช้ภาษาที่กระชับเรียบง่าย อ่านแล้วเข้าใจ มีความหมายชัดเจนในภาษา กลวิธีการเขียน กลวิธีในการนำเสนอ มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลประกอบในการเขียน เขียนอย่างมีเป้าหมาย ส่งงานตรงเวลา ความสะอาดเรียบร้อยของงาน

นฤดี พิวงม (2545, น.51) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการประเมินผลการเขียน ในประเด็น ดังนี้ การตั้งชื่อเรื่องและสื่อความได้เหมาะสม กับภาพหรือเรื่อง การใช้ภาษาได้เหมาะสม สื่อความหมายได้ชัดเจน มีการเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่องและถูกต้อง เขียนหนังสือได้ถูกต้อง ผลงานสะอาด โดยในแต่ละข้อจะกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน เป็น 3 ระดับ คือ 3 = ดีมาก 2 = พอใช้ 1 = ต้องปรับปรุง

ถวัล มาศจรัส (2545, น.171-172) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการตัดสินการเขียน ไว้
ดังนี้

1. ความชัดเจน ได้แก่ ความชัดเจนของภาษาที่มีความกระชับไม่คลุมเครือ
2. ความกระชับของถ้อยคำ ได้แก่ การใช้ถ้อยคำที่ตรงกับความหมาย
3. คำที่มีอำนาจ สามารถสะกดให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วม ไปกับลีลาการเขียนในแต่ละประเภท แต่ละตอนได้อย่างต่อเนื่อง
4. มีแนวคิดใหม่ในท่วงทำนองการเขียนแต่ละครั้ง มีการถ่ายทอดความคิดแปลกใหม่ที่มีคุณค่าเสมอ
5. มีความงดงามและสละสลวย คือ การเลือกใช้คำ การใช้ประโยคที่เป็นเอกภาพเดียวกัน

ผู้วิจัย ได้ศึกษาแนวทางการปฏิบัติในการประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2551, น.89-91) เกี่ยวกับการสร้างเกณฑ์การประเมิน (Rubrics) เพื่อประเมินคุณภาพของชิ้นงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินค่า ผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนในภาระงานหรือชิ้นงานที่มีความซับซ้อน อย่างเช่น ผลงานการเขียนความเรียง การกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนควรรู้และปฏิบัติได้ และต้องกำหนดระดับคุณภาพของแต่ละเกณฑ์การประเมินและคำอธิบายคุณภาพทุกระดับ อาจใช้รูปแบบการสร้างเกณฑ์การประเมินแบบแยกประเด็น (Analytic Rubrics) นอกจากเกณฑ์การประเมินแบบแยกประเด็นแล้ว ยังมีเกณฑ์การประเมินแบบภาพรวม (Holistic Rubric) เช่น ถ้าต้องการประเมินการเขียนเรียงความ แต่ไม่ได้พิจารณาแยกประเด็นการประเมินว่าเขียนนำเรื่อง สรุปเรื่อง การผูกเรื่อง แต่ละประเด็นเป็นอย่างไรเป็นการพิจารณาในภาพรวมและให้คะแนนภาพรวม ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกณฑ์การประเมินผลการเขียนเรียงความของสำนักวัดและประเมินผล, กรมวิชาการ (2552, น. 64-67) ได้กล่าวถึง แนวทางการประเมินผลการเขียนตามประเด็น ดังนี้

1. องค์ประกอบ คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
 - 1) มีองค์ประกอบครบถ้วน คือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป ให้ 2 คะแนน
 - 2) มีเนื้อเรื่องแต่ขาดองค์ประกอบอื่น ให้ 1 คะแนน
 - 3) ไม่มีเนื้อเรื่อง ให้ 0 คะแนน
2. เนื้อหา คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
 - 1) เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน ให้ 4 คะแนน

- 2) เนื้อหาสาระสัมพันธ์กันกับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุนให้ 3 คะแนน
 - 3) เนื้อหาสาระสัมพันธ์กันกับชื่อเรื่องที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุน ให้ 2 คะแนน
 - 4) เนื้อหาสาระสัมพันธ์กันกับชื่อเรื่องที่กำหนด ให้ 1 คะแนน
 - 5) เนื้อหาสาระไม่สัมพันธ์กันกับชื่อเรื่องที่กำหนด ให้ 0 คะแนน
3. ความคิดสร้างสรรค์ คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
- 1) การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกทัศนคติ ข้อคิดหรือข้อเสนอแนะทางปฏิบัติ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม ให้ 4 คะแนน
 - 2) การนำเสนอที่น่าสนใจ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม ให้ 3 คะแนน
 - 3) มีแนวคิดที่แปลกใหม่และมีคุณค่าต่อตนเองและสังคม ให้ 2 คะแนน
 - 4) มีแนวคิดที่แปลกใหม่ ให้ 1 คะแนน
 - 5) ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ให้ 0 คะแนน
4. การใช้ภาษา คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
- 1) ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ใช้โวหารหรือคำประพันธ์ประกอบเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจนและลำดับความไม่วกวน ให้ 4 คะแนน
 - 2) ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวยและสื่อความหมายชัดเจนและลำดับความ ให้ 3 คะแนนไม่วกวน
 - 3) ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวยและสื่อความหมายชัดเจน ให้ 2 คะแนน
 - 4) ใช้ภาษาถูกต้อง ให้ 1 คะแนน
 - 5) ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง ให้ 0 คะแนน
5. อักษรวิธี คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
- 1) สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 1-3 แห่งให้ 4 คะแนน
 - 2) สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 4-6 แห่งให้ 3 คะแนน
 - 3) สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 7-9 แห่งให้ 2 คะแนน

4) สะกดคำใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 10-12 แห่งให้ 1 คะแนน

5) สะกดคำใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 13 แห่งให้ 0 คะแนน

6. ความสะอาด คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

1) ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดและเป็นระเบียบ	ให้ 2 คะแนน
2) ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดแต่ไม่เป็นระเบียบ	ให้ 1 คะแนน
3) ตัวอักษรอ่านยาก หรือ สกปรก	ให้ 0 คะแนน

การแปลความหมาย ของคะแนน

ร้อยละ 76-100 อยู่ในระดับดีมาก

ร้อยละ 51-75 อยู่ในระดับดี

ร้อยละ 26-50 อยู่ในระดับพอใช้

ร้อยละ 0-25 อยู่ในระดับต้องปรับปรุง

จากการศึกษาแนวทางการวัดและประเมินผลการเขียนความเรียง พอสรุปได้ว่าแนวทางการในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ในรูปแบบของผลงาน การปฏิบัติงาน ชิ้นงาน การที่มีความซับซ้อน อย่างเช่น ผลงานการเขียนความเรียง ครูผู้สอนต้องออกแบบวัดผลและประเมินผล โดยการกำหนดประเด็นการประเมิน และกำหนดระดับคุณภาพของแต่ละเกณฑ์การประเมิน และคำอธิบายคุณภาพทุกระดับ เพื่อที่จะได้มีเครื่องมือวัดความสามารถของผู้เรียนได้อย่างเที่ยงตรงและยุติธรรม ซึ่งผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การประเมินประเมินผลการเขียนของกรมวิชาการไปปรับใช้กับการประเมินผลการสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียงของนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยปรับประเด็นการประเมินให้สอดคล้องเหมาะสมกับรูปแบบและประเภทของงานเขียนนั้น

5. ความพึงพอใจ

5.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ประสาธ อิศรปริดา (2549, น.300) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง พลังที่เกิดจากพลังทางจิตที่มีประสิทธิผลไปสู่เป้าหมายที่ต้องการและหาสิ่งที่ต้องการมาตอบสนอง

ศรีสุดา ญาคิปลั้ม (2547, น.49) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบพอใจกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้น ความพึงพอใจ จึงเป็นปัจจัยที่จะส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ชูศักดิ์ เจนประโคน (2557, น.123) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการทำงาน เป็นความสุขของคนที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลตอบแทนคือผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึก มีความกระตือรือร้นในการทำงานให้สำเร็จ

ราตรี เสริฐเลิศ (2552, น.56) อธิบายว่าความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกที่ชื่นชอบพอใจหรือเจตคติที่ดีของบุคคลต่อการปฏิบัติงานและสามารถตอบสนองความต้องการให้เกิดเจตคติได้ ความพึงพอใจในการเรียนจึงหมายถึง ความรู้สึกพอใจ ความชอบในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตาม ความต้องการจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

บุญชม ศรีสะอาด (2553, น.21) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดี หรือมีทัศนคติในทางที่ดีของบุคคล ซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนอง ตามที่ตนเองต้องการ

ณัฐสุชาวีรวงศ์ ไชยเดชกำจร (2558, น.49) กล่าวว่า ความพึงพอใจว่า หมายถึง พอใจ ชอบใจ ความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง หรือปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นความรู้สึกส่วนตัวที่รู้สึก มีความสุขหรือยินดีที่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการในสิ่งที่ขาดหายไปหรือบรรลุจุดหมาย ความต้องการหรือแรงจูงใจ

Wallerstein (1995, p.27; อ้างอิงใน มลฤดี สิงห์นุกูล, 2555, น.51) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ ไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ความพึงพอใจ เป็นกระบวนการจิตวิทยา ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน แต่สามารถคาดคะเนได้ว่ามีหรือไม่มี จากการสังเกตพฤติกรรมของคนเท่านั้น การที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจมีปัจจัยและองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุแห่งความพึงพอใจ

จากแนวคิดดังกล่าวมาสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ทำทีของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ ในสถานการณ์หนึ่งๆ ที่เอนเอียงไปในทางบวก ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาหลังจากที่ได้รับประสบการณ์ ในสิ่งที่ตรงตามความต้องการ หรือเป็นความรู้สึกที่มีความสุข เมื่อได้รับผลสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ หรือได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการ

5.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการเรียน

การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจนั้น จะต้องจัดการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของผู้เรียน ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างมากระตุ้นให้เกิดความพึงพอใจ มีผู้กล่าวถึงทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ ดังนี้

Maslow (1970, pp.69-80) ได้อธิบายไว้ว่า ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ Maslow (needs-herarchy theory) เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ โดยตั้งอยู่บนสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ ดังนี้

1. ลักษณะความต้องการของมนุษย์ ได้แก่
 - 1.1 ความต้องการของมนุษย์ เป็นไปตามลำดับขั้นความสำคัญ
 - 1.2 มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ
 - 1.3 เมื่อความต้องการระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่มีแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมกับสิ่งนั้น แต่จะมีความต้องการในระดับสูงเข้ามาแทนและเป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมนั้น
 - 1.4 ความต้องการที่เกิดขึ้น อาศัยซึ่งกันและกันมีลักษณะควบคู่กัน
2. ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์
 - 2.1 ความต้องการพื้นฐานทางด้านร่างกาย
 - 2.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย
 - 2.3 ความต้องการทางสังคม
 - 2.4 ความต้องการที่ได้รับการยกย่องหรือมีชื่อเสียง
 - 2.5 ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต

Bloom (1976,pp.72-74; อ้างถึงใน มลฤดี สิงห์นุกูล, 2555, น.52) กล่าวไว้ว่า ถ้าสามารถจัดให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมตามที่ตนต้องการ ก็จะคาดหวังได้แน่นอนว่า นักเรียนทุกคนได้เตรียมใจสำหรับกิจกรรมที่ตนเองเลือก นั้น ด้วยความกระตือรือร้นพร้อมทั้งความมั่นใจ เราสามารถสังเกตเห็นความแตกต่างของความพร้อม ด้านจิตใจได้ชัดเจนจากการปฏิบัติงานของนักเรียนที่เป็นวิชาบังคับกับวิชาเลือก หรือจากสิ่งนอกโรงเรียนที่นักเรียนอยากเรียน เช่น เกมดนตรีบางชนิด การขับรถยนต์ หรืออะไรบางอย่างที่นักเรียนอาสาสมัครและตัดสินใจโดยเสรีในการเรียน มีความกระตือรือร้น มีความพึงพอใจและมีความสนใจ เมื่อเริ่มเรียนจะทำให้นักเรียนเรียนได้เร็วและประสบความสำเร็จสูง

ทฤษฎีและแรงจูงใจ การปฏิบัติงานใดๆ ก็ตามการที่ผู้ปฏิบัติงานจะเกิดความพึงพอใจต่อการทำงานนั้นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจในงานที่มีอยู่ การสร้างสิ่งจูงใจหรือแรง

กระตุ้นให้เกิดกับผู้ปฏิบัติจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

เฮอริเบอร์ก (Herzberg. 1959, น.113-115) ได้ทำการวิจัยทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดความพึงพอใจเรียกว่า The Motivation Hygiene Theory ทฤษฎีนี้ ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ในการทำงาน มี 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับการงานส่งผลก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น ความสำเร็จของงานการได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงานความรับผิดชอบความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานและมีหน้าที่ให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น เงินเดือนโอกาสที่จะก้าวหน้าในอนาคตสถานะของอาชีพสภาพการทำงาน

การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจ เป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนที่ได้รับมอบหมาย หรือต้องการปฏิบัติให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนซึ่งในสภาพปัจจุบันเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือให้คำแนะนำปรึกษา จึงต้องคำนึงถึง ความพึงพอใจ ในการเรียนรู้ การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ หรือการปฏิบัติงานมีแนวคิดพื้นฐานที่ต่างกัน 2 ลักษณะ คือ 1. ความพึงพอใจ นำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่า ผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนองแนวคิดดังกล่าว ครูผู้สอนที่ต้องการให้กิจกรรมการเรียนรู้อันเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจะบรรลุผลสำเร็จ จึงต้องคำนึงถึงการจัดบรรยากาศและสถานการณ์ รวมทั้งสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้เรียนให้มีแรงจูงใจในการทำกิจกรรมจนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (สมยศ นาวิกาน, 2545, น.155)

2. ผลของการปฏิบัติงาน นำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจ และผลการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสมซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนอง ในรูปแบบของรางวัลหรือผลตอบแทน ซึ่งแบ่งออกเป็น ผลตอบแทนภายใน (Intrinsic Rewards) และผลตอบแทนภายนอก (Extrinsic Rewards) โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ปริมาณของผลตอบแทนที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับ นั่นคือ ความพึงพอใจในงานของผู้ปฏิบัติงานจะถูกกำหนดโดยความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงและการรับรู้เรื่องเกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทนที่รับรู้แล้วความพึงพอใจย่อมเกิดขึ้น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียนและผลการเรียนจะมีความสัมพันธ์กันทางบวกนั้นขึ้นอยู่กับว่ากิจกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัตินั้น จะตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจของนักเรียนได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ครูจะต้องคำนึงถึงให้มากในการออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียน ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ในการเสริมสร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนนอกจากจะทำให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียนรู้แล้วยังจะส่งผลดีต่อผลการเรียนของนักเรียนอีกด้วย

5.3 การวัดความพึงพอใจในการเรียน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้แนวทางในการวัดความพึงพอใจไว้หลายวิธีดังต่อไปนี้

Victor (1964, p. 100 ; อ้างถึงใน พิกุล จินปรีชา, 2554, น. 65) ได้อธิบายถึง วิธีการวัดความพึงพอใจไว้ว่า การวัดความพึงพอใจโดยทั่วไปจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ หรือใช้แบบสอบถาม การที่จะเลือกใช้วิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับกลุ่มตัวอย่าง เช่น กลุ่มบุคคลที่สามารถอ่าน และเข้าใจสื่อทางภาษาได้ก็จะใช้แบบสอบถาม เพราะนอกจากจะประหยัดเวลาแล้วผู้ตอบยังมีอิสระที่จะตอบ ส่วนใหญ่ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถอ่านสื่อทางภาษาได้ จำเป็นต้องใช้วิธีการสัมภาษณ์ แต่ต้องแก้ปัญหาเรื่องความเป็นอิสระของผู้ตอบ ในด้านข้อคำถามนั้นบุคคลจะถูกถามถึงระดับความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในสิ่งนั้นๆ ในแง่มุมตามวัตถุประสงค์ของเรื่องที่ต้องการจะศึกษา

ชวลิต ชูกำแพง (2553, น.110 - 115) อธิบายว่า การวัดความพึงพอใจหรือการวัดจิตพิสัยสามารถกระทำได้ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. การสังเกต (Observation) โดยการสังเกตจากการพูด การกระทำ การเขียนของนักเรียน ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูต้องการวัด เช่น ต้องการวัดว่านักเรียนคนหนึ่งมีความสนใจต่อการเรียนมากน้อยเพียงใด ครูอาจสังเกตพฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนในเรื่องต่างๆ เช่น การมาเรียน การตอบคำถามในชั้นเรียน การทำการบ้าน การส่งงาน

2. การสัมภาษณ์ (Interview) โดยการพูดคุยกับนักเรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้ ซึ่งอาจเป็นความรู้สึก ทศนคติของนักเรียน เพื่อนำสิ่งที่นักเรียนพูดออกมาเกี่ยวกับลักษณะจิตพิสัยของนักเรียนได้ เช่น ครูอยากทราบว่านักเรียนสนใจเรียนหรือไม่ ครูอาจพูดคุยกับนักเรียนว่าเคยอ่านหนังสืออะไรบ้าง เคยเขียนโปรแกรมไหม มีโปรแกรมอะไรดีบ้างลองเล่าให้ครูฟังหน่อย คำตอบของนักเรียนจะทำให้ครูประเมิน ได้ว่า มีความพึงพอใจในการเรียนมากน้อยเพียงใด

3. การใช้แบบวัด (Rating Scal) ในการวัดความพึงพอใจมีแบบวัดที่น่าสนใจแบบของ ลิเคิร์ต (Likerts Method) เพราะสร้างได้ง่าย มีความเชื่อมั่นสูงและสามารถพัฒนาเพื่อวัดความรู้สึกได้หลากหลาย โดยการสร้างเครื่องมือวัดความพึงพอใจ แบบนี้เป็นวิธีประเมินน้ำหนัก

ความรู้สึกของข้อความหลังจากการเอาเครื่องมือไปสอบถามแล้ว การสร้างข้อความที่แสดงความรู้สึกต่อเป้าเจตคติจะต้องให้ครอบคลุมและสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ข้อความจะเป็นทางบวก หมดหรือทางลบหมด หรือผสมกันก็ได้ โดยทั่วไปนิยมใช้วิธีวัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึงมีความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึงมีความพึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึงมีความพึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึงมีความพึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึงมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

บุญชม ศรีสะอาด (2553, น.44) ให้ทัศนะเกี่ยวกับ การวัดความพึงพอใจ ว่า ทัศนคติหรือเจตคติเป็นนามธรรม เป็นการแสดงออกค่อนข้างซับซ้อนจึงเป็นการยากที่จะวัด ทัศนคติโดยตรงแต่เราสามารถวัดทัศนคติโดยอ้อมได้ โดยวัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นแทน ฉะนั้น การวัดความพึงพอใจก็มีขอบเขตจำกัดด้วย อาจมีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นถ้าบุคคลเหล่านี้ แสดงความเห็นไม่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง ซึ่งความคลาดเคลื่อนเหล่านี้ย่อมเกิดขึ้นได้ธรรมดา ของการวัดทั่วไป และได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดความพึงพอใจดังนี้

1. เพื่อจะได้เข้าใจถึงปัจจัยต่างๆทั้งด้านส่วนบุคคลด้านงานด้านการจัดการ เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการทำงาน
2. เพื่อจะได้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงานกับการ ปฏิบัติงานว่าจะอะไรเป็นสาเหตุให้คนทำงานได้ดี
3. เพื่อให้เข้าใจถึงหน่วยงานลักษณะใด ที่คนถึงพอใจและไม่พอใจรวมทั้ง เกี่ยวกับการจัดและการบริการหน่วยงานนั้น
4. เพื่อให้เข้าใจถึงผลจากการไม่พึงพอใจงาน เช่น การขาดงาน ลางานและการ ออกจากงาน รวมทั้งได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาคือ การจัดสวัสดิการบริการต่าง ๆ ว่าจะสามารถสร้างความถึงพอใจให้กับการทำงานได้อย่างไร

แนวคิดพื้นฐานดังกล่าว เมื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลตอบแทนภายใน หรือรางวัลภายใน เป็นผลด้านความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิดแก่ตัวผู้เรียนเอง เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้นเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่างๆ และสามารถดำเนินงาน ภายใต้อุปสรรคทั้งหลายได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภูมิใจความมั่นใจ ตลอดจนได้รับการยกย่อง จากบุคคลอื่น ส่วนผลตอบแทนภายนอก เป็นรางวัลที่ผู้อื่นจัดหาให้มากกว่าที่ตนเองให้ตนเอง เช่น การได้รับคำยกย่องชมเชยจากครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือแม้แต่การได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจ

5.4 วิธีเขียนข้อความความพึงพอใจ

ชวลิต ชูกำแหง (2553, น.25-26) ได้กล่าวถึง วิธีเขียนข้อความแบบมาตรการวัดความพึงพอใจ (Attitude Scale) ว่าจะประกอบด้วย ข้อคำถาม โดยทำหน้าที่เป็นตัวเร้าให้บุคคลแสดงความรู้สึกออกมา การวัดความพึงพอใจจะได้ผลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของข้อความที่ใช้ถามการเขียนข้อความ เพื่อวัดความพึงพอใจจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องพิจารณาโดยยึดหลักต่อไปนี้

1. ใช้ข้อความที่กล่าวถึงเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นปัจจุบัน
2. หลีกเลี่ยงข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงทำให้ไม่ทราบความรู้สึกหรือความคิดเห็นของบุคคล
3. ข้อความที่ใช้ต้องสามารถเดาความหมายได้คือสามารถบอกทิศทางหรือความคิดเห็นของบุคคลได้
4. ข้อความนั้นต้องมีความเป็นปรนัยคือมีความชัดเจนมีความหมายแน่นอน ไม่ใช้ภาษาวกวนหรือคลุมเครือ
5. ข้อความหนึ่งๆ ควรถามแสดงความคิดเห็นเพียงอย่างเดียว เช่น ไม่ควรให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นโดยใช้ข้อความว่า “การสอนแบบบรรยายทำให้เสียเวลามากได้ผลการเรียนไม่ดี” ควรแยกข้อความนี้ออกเป็นหลายๆ ข้อความ เช่น
 - 5.1 การสอนแบบบรรยายทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย
 - 5.2 การสอนแบบบรรยายทำให้ผู้เรียนขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
6. ข้อความที่ใช้ควรมีลักษณะกลางๆ เพื่อให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำบางคำ เช่น เสมอทั้งหมดไม่เคยเลยเท่านั้น เพียงเล็กน้อย
7. หลีกเลี่ยงข้อความที่ไม่อาจแสดงความคิดเห็นได้ หรือข้อความที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับประเด็นที่จะพิจารณา เช่น ข้อความที่กล่าวออกนอกเรื่องที่จะใช้วัดความพึงพอใจ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัย ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด ดังนี้

งานวิจัยของ สุพิศ กลิ่นบุปผา (2545, น.62) พบว่า ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพิ่มขึ้นหลังจากเรียนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและแยกตามองค์ประกอบการเขียนความเรียงภาษาไทย ยกเว้นองค์ประกอบด้านกลไภภาษา

นวลละออง มุ่งแซกกลาง (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเรียงความ โดยใช้แผนที่ความคิด พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

รุ่งเพชร ต.ศิริวานิช (2550, น.45) ได้วิจัยผลของการใช้เทคนิคแผนผังความคิด เพื่อการพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และผู้เรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมสอนเขียนโดยใช้แผนผังความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

พัชรินทร์ ก้างอนตา (2551) ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผังความคิดและการเรียนปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง ที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผังความคิดอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มควบคุม ที่ใช้แผนการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผังความคิด โดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ทิพาพร สีบุตดี (2552, น.107) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ที่ใช้การสรุปด้วยแผนผังความคิด ประกอบด้วยวิธีสอนของ สสวท. ที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

แสงระวี ประจวบวัน (2553, น.85) พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้แผนที่ความคิดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนความเรียงสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอมวาลี เพิ่มชัย (2553, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แผนที่ความคิด เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนตามรูปแบบกระบวนการคิดสร้างสรรค์กับวิธีการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยใช้แผนที่ความคิดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ณชนันท์ ธิงนา (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์และความสนใจในการเรียนภาษาไทย ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดกับการสอนตามคู่มือครู ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อัจฉรา อินทร์น้อย (2555, น.63) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐศาสตร์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศรีพระจันทร์ แสงเขต (2557, น.78) ที่วิจัยพัฒนาความสามารถในการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน พบว่า ความสามารถในการเขียนความเรียง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

นิตติยา ตั้งเจริญ (2560, บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบทักษะการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับภาพการ์ตูน พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เฮย์ส (Hayes, 1997) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบประเมินผลงานและแบบเน้นกระบวนการของนักเรียนเกรด 7 จำนวน 98 คน จากโรงเรียนในเมืองเพเทอร์สัน รัฐนิวเจอร์ซีย์ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลองเรียนแบบเน้นกระบวนการเขียนความเรียงและกลุ่มควบคุมเรียนแบบเน้นผลงาน ใช้เวลาในการทดลอง 6 เดือน โดยนักเรียนได้รับการฝึกการเขียนความเรียงต่างชนิดกันเป็นการเขียนพรรณนาความ การเขียนเล่าเหตุการณ์ การเขียนอธิบายและการเขียนให้เหตุผล โดยให้มีการ

ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองมีการพัฒนาการเขียนความเรียงสูงกว่ากลุ่มควบคุม

แทรี โฮลัน เฟลป์ (2001) ศึกษาการเปรียบเทียบการสอนเรียงความแบบดั้งเดิม กับการสอนที่ใช้แนวทางทฤษฎีพัฒนาการเรียนรู้ของ เพียเจต์ ผสมผสานกับทฤษฎีการเขียนเรียงความ กลุ่มประชากรเป็นนักศึกษาปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยโอคลาโฮมา พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการเขียนเรียงความสูงกว่ากลุ่มควบคุมและเมื่อสำรวจทัศนคติในการเขียนปรากฏว่า ทั้งสองกลุ่มมีพัฒนาการด้านทัศนคติดีขึ้น แต่กลุ่มทดลองมีคะแนนทัศนคติสูงกว่ากลุ่มควบคุมในด้านเนื้อหา อาจารย์ผู้สอน วิธีสอน รวมทั้งค่าความเชื่อมั่นในการเขียนและการพัฒนาทัศนคติต่อการเรียนเรียงความ

เบา (Bao, 2002) ได้ศึกษาการนำเสนอข้อมูลด้วยเทคนิคผังความคิดถูกนำมาใช้ค้นหาข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการเลือกเว็บมากกว่าที่จะใช้ในการนำเสนอข้อมูลแบบธรรมดา โดยใช้ Internet Explorer หน้าทีที่นำไปใช้ในการนำเสนอข้อมูลรวมถึงผังต้นไม้ในรูปแบบขยายผังต้นไม้แบบย่อสรุปและการค้นหาเป้าหมาย การเปรียบเทียบการทำข้อสอบ ได้รับการออกแบบไปใช้ในการวัดพฤติกรรมของผู้ใช้ในการค้นหาข้อมูลในเว็บไซด์ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการนำเสนอข้อมูลโดยใช้ผังความคิด มีประโยชน์มากกว่า การใช้ Internet Explorer ในระหว่างก่อนการทดสอบในระยะเริ่มแรก แต่เทคนิค Internet Explorer มีประโยชน์มากกว่าการใช้ยังช่วยในการสอนต่อมา ดังนั้นเทคนิคผังความคิดนั้นเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์สำหรับการเรียนรู้ข้อมูล และการเรียนรู้แบบใหม่ๆ

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนและงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้แผนที่ความคิด แผนผังความคิด นั้น สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเขียนความเรียง หรือการสอนการเขียนในรูปแบบ อื่นๆ เช่น การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนที่ความคิด หรือแผนผังความคิดนั้น ส่งผลให้มีการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการใช้แผนที่ความคิดที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนความเรียงและความพึงพอใจต่อการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยมีการดำเนินการวิจัย ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. รูปแบบการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักการ แนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้และเพื่อให้สามารถดำเนินการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามสาระหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาและสร้างแผนการสอน โดยเฉพาะสาระการเขียน ที่ดำเนินการวิจัย

2) ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาระที่ 2 การเขียน ตามหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเหล่าประชานุทิศ จังหวัดมุกดาหาร

3) ศึกษาหลักการ ทฤษฎีและแนวคิด ของกระบวนการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4) ศึกษาหลักการและกระบวนการสอนเขียน การเขียนความเรียง จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5) ศึกษาหลักการวัดและประเมินผลการเขียน การเขียนความเรียง จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการเขียน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งมีการจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ จำนวน 79 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 2,778 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 1 โรงเรียนเหล่าประชาอุทิศ อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการทดลองกลุ่มเดียว (One Group Pretest-Posttest Design) ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้วิธีการเรียนรู้แผนที่ความคิด จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

ทดสอบก่อนเรียน	การเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด	ทดสอบหลังเรียน
O_1	X	O_2
สัญลักษณ์ที่ใช้	O_1 แทน การทดสอบก่อนเรียน	
	X แทน การเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แผนที่ความคิด	
	O_2 แทน การทดสอบหลังเรียน	

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 2 ประเภท คือ

3.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีแผนที่ความคิด เพื่อใช้ในการสอน เรื่อง การเขียนความเรียง จำนวน 9 แผน ใช้เวลาในการสอน 18 ชั่วโมง

3.1.2 แบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการเขียนความเรียงที่เรียน โดยวิธีแผนที่ความคิด จำนวน 20 ข้อ

3.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แผนที่ความคิด

ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการสอน เรื่อง การเขียนความเรียง จำนวน 9 แผน ใช้เวลาในการสอน 18 ชั่วโมง ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ศึกษาหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามสาระหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2) ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาระที่ 2 การเขียน ตามหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเหล่าประชาอุทิศ จังหวัดมุกดาหาร

3) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิด ของกระบวนการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4) ศึกษาหลักการและกระบวนการสอนเขียน การเขียนความเรียง จากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5) ศึกษาหลักการวัดและประเมินผลการเขียน การเขียนความเรียง จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการเขียน

6) กำหนดเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนกิจกรรม โดยจะใช้เวลาในช่วงเวลา 3 สัปดาห์ ก่อนการดำเนินการทดลอง โดยจัดกิจกรรมตามแผนกิจกรรมที่สร้างขึ้นจำนวน 9 แผน และดำเนินการสอน ครั้ง ละ 1 แผน โดยแต่ละแผนจะใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรม 2 คาบ คาบละ 50 นาที

7) กำหนดเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการทดลอง ได้แก่ การเขียนความเรียง แนะนำตนเอง แนะนำสถานที่ การเขียนบรรยายหรือเล่าประสบการณ์ การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความและการเขียนแสดงความคิดเห็น

8) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ตามหลักการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการแผนที่ความคิด จำนวน 9 แผน ซึ่งแต่ละแผนจะประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ หลักและวิธีการสร้างแผนที่ความคิด การเตรียมการเขียน และการปรับปรุงงานเขียน โดยใช้เวลาในการสอน รวมทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนแนะนำตนเอง ใช้เวลาทำการสอน จำนวน 2 ชั่วโมง

(2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การเขียนแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดมุกดาหาร ใช้เวลาทำการสอน จำนวน 2 ชั่วโมง

(3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเขียนบรรยาย/เล่าประสบการณ์ (ศูนย์การเรียนรู้ 1 ไร่ หายจน) ใช้เวลาทำการสอน จำนวน 2 ชั่วโมง

(4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเขียนบรรยาย/เล่าประสบการณ์ (ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา) ใช้เวลาทำการสอน จำนวน 2 ชั่วโมง

(5) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การเขียนเรียงความ เรื่อง แม่ใช้เวลาทำการสอน จำนวน 2 ชั่วโมง

(6) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การเขียนย่อความจากบทความ ใช้เวลาทำการสอน จำนวน 2 ชั่วโมง

(7) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การเขียนย่อความ/จดหมาย ใช้เวลาทำการสอน จำนวน 2 ชั่วโมง

(8) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง การแสดงความคิดเห็นจากข่าว ใช้เวลาทำการสอน จำนวน 2 ชั่วโมง

(9) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากนิทานคุณธรรม ใช้เวลาทำการสอน จำนวน 2 ชั่วโมง

9) แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมให้นักเรียนเตรียมการเขียน โดยการสร้างแผนที่ความคิด เพื่อยกร่างงานเขียน กำหนดขอบเขตของเรื่อง เพื่อนำมาเขียนเรียบเรียงตามหัวข้อที่กำหนดให้ มีขั้นตอนการสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ดำเนินการดังนี้

(1) ครูแจ้งนักเรียนว่าสิ่งที่จะเรียนคืออะไร มีความสำคัญอย่างไร เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย เช่น

- ทบทวนบทเรียนเดิมที่สัมพันธ์กับบทเรียนใหม่

- ตั้งปัญหา ทายปัญหา ใช้คำถามกระตุ้นความคิด

- ให้นักเรียนทำกิจกรรมที่สัมพันธ์กับบทเรียน เช่น ฟังเพลง ร้องเพลง ดูคลิปหรือวิดีโอ แล้วสนทนาร่วมกันเพื่อโยงไปสู่เรื่องที่ครูจะสอน

- สนทนา ซักถามหรือเปิดโอกาสให้นักเรียนเล่าเรื่องเกี่ยวกับ ประสบการณ์ของนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับบทเรียนใหม่ แล้วเชื่อมโยงสู่เรื่องที่ครูจะสอน

ขั้นที่ 2 ขั้นครูให้หลักการเขียนที่ดีแก่ผู้เรียน ครูมีแนวทางในการปฏิบัติ กิจกรรม ดังนี้

(1) ครูนำเสนอเนื้อหาความรู้แก่นักเรียนด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การ สอนโดยตรง การอธิบาย การอภิปราย

(2) ให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้ที่เป็นหลักการเขียน หรือ รูปแบบของงานเขียน ตัวอย่างงานเขียน ที่จะเรียนในชั่วโมง นั้น

ขั้นที่ 3 ขั้นผู้เรียนเลือกหัวข้อการเขียน ครูมีแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

(1) ครูแจ้งหัวข้อเรื่องที่จะให้ฝึกเขียนให้นักเรียนทราบ

(2) นักเรียนกำหนดเรื่อง/ตั้งชื่อเรื่องที่จะเขียนให้สัมพันธ์กับ

หัวข้อที่ครูกำหนด

ขั้นที่ 4 ขั้นผู้เรียนเขียนแผนที่ความคิด ครูมีแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

(1) ครูแจกกระดาษเปล่าและสีไม้/สีเทียนให้นักเรียนเพื่อใช้เขียน แผนที่ความคิดตามหัวข้อเรื่อง que เลือกไว้

(2) นักเรียนลงมือสร้างแผนที่ความคิดของตนเอง โดยมขั้นตอน

ดังนี้

1) ครูอาจใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดหาคำสำคัญหลัก ความสำคัญรองและรายละเอียดสนับสนุน (ครูบันทึกคำสำคัญที่นักเรียนเสนอไว้บนกระดาน แล้ว ให้นักเรียนช่วยกันสร้างแผนที่ความคิดเป็นภาพรวมของห้องก่อน)

2) นักเรียนเขียน/สร้างภาพศูนย์กลาง

3) นักเรียนเขียนคำสำคัญหลัก

4) นักเรียนหาคำสำคัญรองและข้อความที่เป็นรายละเอียด

สนับสนุนโดยเขียนข้อความบนเส้นที่ต่อออกไปแต่ละเส้นให้เรียวยาว โดยให้แตกกิ่งก้านในทิศทาง กับศูนย์กลางและกระจายให้สมดุล แล้วตกแต่งให้สวยงาม ระบายด้วยสี อย่างน้อย 3 สี

5) ครูตรวจความถูกต้องของแผนที่ความคิดของนักเรียนพร้อม
ทั้งให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขผลงาน นักเรียนแก้ไขงาน

ขั้นที่ 5 ขั้นผู้เรียนฝึกเขียนตามหลัก ครูมีแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรม
ดังนี้

(1) นักฝึกเขียนความเรียง ตามรูปแบบประเภทงานเขียนที่กำหนด

ขั้นที่ 6 ขั้นครูให้ข้อติชมและให้ข้อเสนอแนะ ครูมีแนวทางในการปฏิบัติ
กิจกรรม ดังนี้

(1) ครูตรวจประเมินผลงานเขียนของนักเรียน ถ้านักเรียนเขียนได้ดี
ครูให้การเสริมแรงโดยให้รางวัล หรือคำยกย่อง ชมเชย ถ้าพบว่านักเรียนมีข้อบกพร่องหรือควร
แก้ไขปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น ครูก็ให้คำแนะนำหรือปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่อง

ขั้นที่ 7 ขั้นผู้เรียนปรับปรุงงานการเขียนตามข้อเสนอแนะ ครูมีแนวทาง
ในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

(1) นักเรียนแก้ไขผลงานเขียนของตนเองตามที่ครูเสนอแนะ แล้ว
ส่งผลงานเขียนเพื่อประเมินความสามารถในการเขียนความเรียง

10) ตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่
สร้างขึ้น มาวิเคราะห์ในด้านเนื้อหาและจุดประสงค์ พิจารณาความตรงตามหลักการสร้างแผนที่
ความคิด และหลักการสอนเขียนความเรียง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

(1) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุง

(2) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา
ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของเนื้อหา
จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล แล้วนำมาปรับปรุง
แก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้จริงต่อไป จากผลการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า ค่าดัชนีความ
สอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.0 (ภาคผนวก ข)

(3) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของ
ผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว จำนวน 1 แผน ไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเหล่า
ประชาอุทิศ อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับ
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

(4) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการทดลองมาปรับปรุงเกี่ยวกับขั้นตอนการเขียนแผนที่ความคิดให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด แล้วนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเหล่าประชานุทิศ จังหวัดมุกดาหาร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน

3.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบวัดความสามารถในการเขียนความเรียง มีรายละเอียดและขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

(1) ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับ มาตรฐานตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 สาระการเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คู่มือการวัดผลและประเมินผล คู่มือการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

(2) ศึกษา หลักการ ทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบการเขียน จากตำรา คู่มือครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเอกสารจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

(3) ศึกษาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนความเรียง การเขียนเรียงความ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์ จากเอกสารหรือตำราที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนความเรียง

(4) นำข้อมูลความรู้ที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างและกำหนดลักษณะของแบบสอบความสามารถในการเขียนความเรียง โดยกำหนดให้แบบสอบชุดนี้ มีคะแนนเต็ม 100 คะแนน แบ่งข้อสอบเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อสอบแบบอัตนัย เป็นคำถามปลายเปิดให้นักเรียนเขียนตอบ จำนวน 4 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน คะแนนเต็ม 40 คะแนน

ตอนที่ 2 ข้อสอบแบบอัตนัย ให้เขียนตอบแบบความเรียง โดยให้นักเรียนเขียนเรื่องราวจากภาพ และหัวข้อที่กำหนด มีข้อสอบ จำนวน 2 ข้อ ข้อละ 30 คะแนน คะแนนเต็ม 60 คะแนน

ข้อที่ 1 ให้นักเรียนเขียนเรื่องราวจากภาพที่กำหนดให้ (ภาพห่อแก้วมุกดาหารและคำขวัญจังหวัดมุกดาหาร) คะแนนเต็ม 30 คะแนน

ข้อที่ 2 ให้นักเรียนเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับหัวข้อที่กำหนดให้ (ความประทับใจในศูนย์การเรียนรู้ 1 ไร่ หายจน) คะแนนเต็ม 30 คะแนน

(5) การหาคุณภาพของแบบสอบความสามารถในการเขียนความเรียง มี
ขั้นตอน ดังนี้

ก. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบความสามารถในการเขียนความเรียงที่จัดทำ
เรียบร้อยแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง และให้คำแนะนำ
เกี่ยวกับเนื้อหาของแบบวัดด้านต่างๆ เช่น ความครอบคลุมเนื้อหาของแบบทดสอบระหว่างเนื้อหา
กับจุดประสงค์การเรียนรู้ ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ ความยากง่าย และความเหมาะสมของข้อ
คำถาม

ก) นำแบบสอบความสามารถในการเขียนความเรียงที่ผ่านการ
เห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้แก้ไขให้เสร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ไป
ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ว่า
สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยใช้แบบประเมิน IOC กำหนดคะแนน
ความเห็น ดังนี้

+1 = แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

0 = ไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 = แน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

ข) นำผลการตรวจพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ มาวิเคราะห์หาค่า
ความสอดคล้อง IOC (Index of Item – Objective Congruence) และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC
ระหว่าง 0.67 – 1.0 มาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบความสามารถในการเขียนความเรียงก่อนเรียนและแบบ
วัดความสามารถหลังเรียนที่มีความสอดคล้องกันทั้ง 2 ชุด

ค) นำแบบสอบความสามารถในการเขียนความเรียงทั้งชุดสอบ
ก่อนเรียนและหลังเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษา
ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน ซึ่งเคยได้เรียนเนื้อหาในส่วนนี้
ไปแล้ว หลังจากนั้นนำผลที่ได้มาคำนวณค่าความเที่ยงของแบบสอบโดยให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นครู
ภาษาไทย จำนวน 3 คน เป็นผู้ตรวจให้คะแนนแล้วนำผลคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย และนำคะแนนที่
ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's
Alpha Coefficient) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2550, น.158) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 (ดังตารางที่
4.4) หลังจากนั้นทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบเพื่อนำไปใช้จริงต่อไป

(6) ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบสอบความสามารถในการ
เขียนความเรียง โดยได้ปรับมาจากเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียน ของกรมวิชาการ (2551,

น.89-91) เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความของ สำนักวัดและประเมินผล,กรมวิชาการ (2552, น.64-67) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบความสามารถในการเขียนความเรียง

ตอนที่ 1

- 1) องค์กรประกอบ คะแนนเต็ม 1 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
 - มีองค์ประกอบครบถ้วน คือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป ให้ 1 คะแนน
 - ไม่มีเนื้อเรื่อง ให้ 0 คะแนน
- 2) เนื้อหา คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
 - เนื้อหาสาระสัมพันธ์กันกับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน ให้ 2 คะแนน
 - เนื้อหาสาระสัมพันธ์กันกับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุน ปานกลาง ให้ 1 คะแนน
 - เนื้อหาสาระไม่สัมพันธ์กันกับชื่อเรื่องที่กำหนด ให้ 0 คะแนน
- 3) ความคิดสร้างสรรค์ คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
 - การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกทัศนคติ ข้อคิดหรือข้อเสนอแนะทางปฏิบัติ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม ให้ 2 คะแนน
 - การนำเสนอที่น่าสนใจ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม ในระดับปานกลาง ให้ 1 คะแนน
 - ไม่มีการแสดงแนวคิดที่แปลกใหม่หรือคุณค่าต่อตนเองและสังคม ให้ 0 คะแนน
- 4) การใช้ภาษา คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
 - ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ใช้โวหารหรือคำประพันธ์ประกอบเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจนและลำดับความไม่วกวน ให้ 2 คะแนน
 - ใช้ภาษาถูกต้อง สื่อความหมายได้พอเข้าใจได้ ให้ 1 คะแนน
 - ใช้ภาษาไม่ถูกต้องและสื่อความหมายได้น้อย ให้ 0 คะแนน
- 5) อักษรวิธี คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
 - สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 1-5 แห่ง ให้ 2 คะแนน

- สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 5-9 แห่ง ให้ 1 คะแนน

- สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 10 แห่ง ให้ 0 คะแนน

6) ความสะอาด คะแนนเต็ม 1 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดและเป็นระเบียบ ให้ 1 คะแนน

- ตัวอักษรอ่านยาก หรือ สกปรก ให้ 0 คะแนน

ตอนที่ 2

1) องค์ประกอบ คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- มีองค์ประกอบครบถ้วน คือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป ให้ 2

คะแนน

- มีเนื้อเรื่องแต่ขาดองค์ประกอบอื่น ให้ 1 คะแนน

- ไม่มีเนื้อเรื่อง ให้ 0 คะแนน

2) เนื้อหา คะแนนเต็ม 8 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- เนื้อหาสาระสัมพันธ์กันกับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน ให้ 7-8 คะแนน

- เนื้อหาสาระสัมพันธ์กันกับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุน ให้ 6 คะแนน

- เนื้อหาสาระสัมพันธ์กันกับชื่อเรื่องที่กำหนดและมีข้อมูลสนับสนุน ให้ 4-5

คะแนน

- มีเนื้อหาสาระสัมพันธ์กันกับชื่อเรื่องที่กำหนด แต่สาระสำคัญมีน้อย ให้ 2-3

คะแนน

- เนื้อหาสาระไม่สัมพันธ์กันกับชื่อเรื่องที่กำหนด ให้ 0-1 คะแนน

3) ความคิดสร้างสรรค์ คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกทัศนคติ ข้อคิดหรือข้อเสนอแนะทางปฏิบัติ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม ให้ 4 คะแนน

- การนำเสนอที่น่าสนใจ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม ให้ 3 คะแนน

- มีแนวคิดที่แปลกใหม่และมีคุณค่าต่อตนเองและสังคม ให้ 2 คะแนน

- ไม่มีแนวคิดที่แปลกใหม่แต่มีคุณค่าต่อตนเองหรือต่อสังคม ให้ 1 คะแนน

- ไม่แสดงแนวคิดแปลกใหม่หรือไม่แสดงคุณค่า ให้ 0 คะแนน
 - 4) การใช้ภาษา คะแนนเต็ม 9 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
 - ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ใช้โวหารหรือคำประพันธ์ประกอบเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจนและลำดับความไม่วกวน ให้ 8-9 คะแนน
 - ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวยและสื่อความหมายชัดเจนและลำดับความ ให้ 7 คะแนนไม่วกวน
 - ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวยและสื่อความหมายชัดเจน ให้ 5-6 คะแนน
 - ใช้ภาษาถูกต้องเป็นส่วนมากแต่ยังสื่อความได้บ้าง ให้ 3-4 คะแนน
 - ใช้ภาษาไม่ถูกต้องสื่อความได้น้อย ให้ 0-1 คะแนน
 - 5) อักษรวิธี คะแนนเต็ม 5 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
 - สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 1-3 แห่ง ให้ 5 คะแนน
 - สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 4-6 แห่ง ให้ 4 คะแนน
 - สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 7-9 แห่ง ให้ 3 คะแนน
 - สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 10-12 แห่ง ให้ 2 คะแนน
 - สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 13-15 แห่ง ให้ 1 คะแนน
 - สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 16 แห่ง ให้ 0 คะแนน
 - 6) ความสะอาด คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
 - ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดและเป็นระเบียบ ให้ 2 คะแนน
 - ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดแต่ไม่เป็นระเบียบ ให้ 1 คะแนน
 - ตัวอักษรอ่านยาก หรือ สกปรก ให้ 0 คะแนน
- การแปลความหมาย ของคะแนน**
ร้อยละ	76-100	อยู่ในระดับดีมาก
ร้อยละ	51-75	อยู่ในระดับดี
ร้อยละ	26-50	อยู่ในระดับพอใช้

ร้อยละ 0-25 อยู่ในระดับต้องปรับปรุง

เพื่อให้คะแนนของแบบสอบอัตนัยมีความเที่ยงตรง ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีปฏิบัติ และหาคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

1. ทดลองใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการตรวจให้คะแนนการทดลองใช้แบบสอบความสามารถในการเขียนความเรียงกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเคยเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาแล้ว โดยผู้วิจัยเป็นผู้ตรวจให้คะแนนเองและให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 ท่าน เป็นผู้ตรวจด้วย หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้มาหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้ตรวจโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) เพื่อหาความแม่นยำของเกณฑ์การตรวจคะแนนที่สร้างขึ้นและให้ผลการตรวจเป็นมาตรฐานเดียวกัน พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.91

2. ในขั้นตอนการตรวจคำตอบของกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีผู้ตรวจ 3 คน ประกอบด้วยผู้วิจัยเองและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยอีก 2 คน โดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เมื่อได้ผลคะแนนจากผู้ตรวจทั้ง 3 คนแล้ว ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วบันทึกไว้

3. ผู้วิจัยได้กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อเป็นแนวทางหรือข้อปฏิบัติในการตรวจให้คะแนนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบการเขียน ก่อนและหลังการทดลอง ดังนี้

3.1 การตรวจให้คะแนนจะต้องไม่ดูชื่อของผู้สอบ

3.2 วิธีการคิดคะแนนแบบสอบ แบบสอบอัตนัย มี 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อสอบแบบอัตนัยให้เขียนตอบแบบสั้นๆ จำนวน 5 ข้อ ข้อละ 8 คะแนน รวมคะแนนตอนที่ 1 40 คะแนน ตอนที่ 2 เป็นข้อสอบแบบอัตนัยให้เขียนตอบแบบความเรียง จำนวน 2 ข้อ ข้อละ 30 คะแนน รวมคะแนนตอนที่ 2 60 คะแนน รวมคะแนนทั้งฉบับ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

3.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการเขียนความเรียงที่เรียนด้วยวิธีการแผนที่ความคิด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

2) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการเขียนที่เรียนด้วยวิธีการแผนที่ความคิด จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความพึงพอใจของนักเรียนมี 5 ระดับ ตามเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจ จากแบบสอบถาม ของ บุญชม ศรีสะอาด (2553, น.68-76) ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (4.51 – 5.00)
- ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (3.51 – 4.50)
- ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง (2.51 – 3.50)
- ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย (1.51 – 2.50)
- ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด (1.00 – 1.50)

3) นำแบบสอบถามความพึงพอใจ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและครอบคลุมวัตถุประสงค์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา และความสอดคล้องของข้อคำถาม และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67 – 1.00 มาแก้ไขตามคำแนะนำแล้ว จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจ

5) นำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเขียนความเรียงที่เรียนด้วยวิธีการแผนที่ความคิด ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีบริบทที่ใกล้เคียงกัน

6) นำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเขียนความเรียง ทั้งฉบับมาหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค ซึ่งพัฒนามาจากสูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (บุญชม ศรีสะอาด 2543, น. 100) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจในการเขียนความเรียงโดยวิธีการแผนที่ความคิด ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97 จึงถือว่าแบบสอบถามนี้ สามารถนำไปเก็บข้อมูลได้

7) นำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเขียนความเรียง โดยใช้แผนที่ความคิดที่ผ่านการเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ผ่านการเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญและผ่านการคำนวณหาความเชื่อมั่นแล้ว ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบวัดความสามารถในการเขียนความเรียง ฉบับก่อนเรียน เป็นแบบสอบแบบอัตนัย 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อสอบแบบอัตนัยให้เขียนตอบแบบสั้นๆ จำนวน 5 ข้อ ข้อละ 8 คะแนน รวมคะแนนตอนที่ 1 40 คะแนน ตอนที่ 2 เป็นข้อสอบแบบอัตนัยให้เขียนตอบแบบความเรียง จำนวน 2 ข้อ ข้อละ 30 คะแนน รวมคะแนนตอนที่ 2 60 คะแนน และ รวมคะแนนทั้งฉบับ มีคะแนนเต็ม 100 คะแนน นำแบบสอบดังกล่าวไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลา 2 ชั่วโมง เมื่อสอบเสร็จนำกระดาษคำตอบของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างไปตรวจประเมินให้คะแนน โดยครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน แล้วบันทึกคะแนนทดสอบก่อนเรียนเก็บไว้วิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

4.2 ครูปฐมนิเทศนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการทดลอง แจกแนวปฏิบัติให้นักเรียนทราบในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ทบทวนความรู้และสร้างความเข้าใจ เรื่อง การเขียนแผนที่ความคิด

4.3 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ การสอนเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิดกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลาสอน 18 ชั่วโมง โดยเริ่มทดลองสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในวันที่ 19 กรกฎาคม 2562 ถึงวันที่ 14 สิงหาคม 2562 ในระหว่างที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และวัดประเมินผลการเรียนและบันทึกผลการเรียนรู้เก็บไว้เป็นข้อมูล

4.4 ทดสอบหลังเรียน เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจบแล้ว นำแบบสอบหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบอัตนัยมี 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อสอบแบบอัตนัยให้เขียนตอบแบบสั้นๆ จำนวน 5 ข้อ ข้อละ 8 คะแนน รวมคะแนนตอนที่ 1 40 คะแนน ตอนที่ 2 เป็นข้อสอบแบบอัตนัยให้เขียนตอบแบบความเรียง จำนวน 2 ข้อ ข้อละ 30 คะแนน รวมคะแนนตอนที่ 2 60 คะแนน รวมคะแนน ทั้งฉบับ มีคะแนนเต็ม 100 คะแนน นำกระดาษคำตอบไปให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน ตรวจประเมินให้คะแนนผลการเขียนความเรียงของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วบันทึกคะแนนเก็บไว้ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนต่อไป

4.5 ประเมินความพึงพอใจโดยนำแบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในวันที่ 14 สิงหาคม 2562 ใช้เวลา 30 นาที แล้วบันทึกและรวบรวมข้อมูลเก็บไว้

4.6 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียงก่อนเรียน และหลังเรียน และผลการประเมินความพึงพอใจในการเขียนความเรียงโดยวิธีการแผนที่ความคิด มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

5.1 เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเหล่าประชาอุทิศ จังหวัดมุกดาหาร ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการใช้วิธีการแผนที่ความคิด โดยใช้การทดสอบค่า t (t - test) แบบ Dependent Sample

5.2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนวัดความพึงพอใจในการเขียนความเรียงที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด จากนั้น นำมาเปรียบกับเกณฑ์ ซึ่งกำหนดไว้ ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายความว่า นักเรียนมีความรู้สึกชื่นชมและพอใจในการเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด อยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายความว่า นักเรียนมีความรู้สึกชื่นชมและพอใจในการเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด อยู่ในระดับ มาก

2.51 – 3.50 หมายความว่า นักเรียนมีความรู้สึกชื่นชมและพอใจในการเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายความว่า นักเรียนมีความรู้สึกชื่นชมและพอใจในการเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด อยู่ในระดับ น้อย

1.00 – 1.50 หมายความว่า นักเรียนมีความรู้สึกชื่นชมและพอใจในการเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

5.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t (t-test)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง ผลการใช้แผนที่ความคิดที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนความเรียง และความพึงพอใจต่อการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ผลปรากฏตามลำดับต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความสามารถด้านการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการเรียนโดยใช้แผนที่ความคิด
2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อการเขียนความเรียงหลังการเรียนโดยใช้วิธีเรียนแบบแผนที่ความคิด

1. ผลการวิเคราะห์ความสามารถด้านการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการเรียนโดยใช้แผนที่ความคิด

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถด้านการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ที่ได้จากการตรวจให้คะแนนของครูผู้สอนภาษาไทย 3 คน มาหาค่าเฉลี่ย จากนักเรียนทั้งหมด 18 คน ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงการเปรียบเทียบผลคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองและหลังการทดลองและค่าคะแนนที่เพิ่มขึ้นซึ่งประเมินให้คะแนนโดยผู้ประเมิน 3 คน

ผู้ประเมิน	ก่อนการทดลอง N = 18 (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)	หลังการทดลอง N = 18 (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)	คะแนนที่เพิ่ม
คนที่ 1	39.67	58.61	18.94
คนที่ 2	39.67	58.56	18.89
คนที่ 3	39.83	59.00	19.17
(\bar{X})	39.67	58.72	19.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบสอบหลังการสอนเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิดสูงกว่าก่อนการทดลอง โดยมีผลคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง เท่ากับ 39.72 และหลังการทดลอง มีผลคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 58.72 ซึ่งมีผลคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เท่ากับ 19.00 เมื่อพิจารณาจากคะแนนของผู้ประเมินรายบุคคล พบว่า ผู้ประเมินคนที่ 1 ให้คะแนนการเขียนของนักเรียน จำนวน 18 คน จากแบบสอบก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 39.67 และคะแนนหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 58.61 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 18.94 ในส่วนของผู้ประเมินคนที่ 2 ให้คะแนนการเขียนของนักเรียน จากแบบสอบก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 39.67 และคะแนนหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 58.56 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 18.89 และผู้ประเมินคนที่ 3 ให้คะแนนการเขียนของนักเรียน จากแบบสอบก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 39.83 และคะแนนหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 59.00 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 19.17 มีข้อค้นพบว่า ผู้ประเมินทั้ง 3 คน ประเมินให้คะแนนแบบสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียงตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีผลคะแนนที่ใกล้เคียงกัน และผลคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง เพิ่มขึ้น เท่ากับ 19.00 แสดงให้เห็นว่า การสอนเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด ทำให้ผู้เรียนมีคะแนนความสามารถด้านการเขียนความเรียงสูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที(t) และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังเรียนของนักเรียน

(n = 18)

คะแนน	n	\bar{X}	S.D.	t
ทดสอบก่อนเรียน	18	39.67	9.02	17.45*
ทดสอบหลังเรียน	18	58.72	7.36	

*p < .05

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 39.67 คะแนน และ 58.72 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.3 แสดงการเปรียบเทียบการจัดระดับความสามารถในการเขียนความเรียงของนักเรียน
ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนและแปลผลตามเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์ ประเมิน	แปลผล	ก่อนเรียน			หลังเรียน			เพิ่มขึ้น/ ลดลง (ร้อยละ)
		จำนวน (18 คน)	ร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย (ของระดับ)	จำนวน (18 คน)	ร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย (ของระดับ)	
76-100	ระดับดีมาก	0	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0.00
51-75	ระดับดี	2	11.11	52.50	14	77.78	60.47	+66.67
26-50	ระดับพอใช้	15	83.33	39.33	4	22.22	50.00	-61.11
0-25	ต้องปรับปรุง	1	5.56	22.00	0	0.00	0.00	-5.56

จากตารางที่ 4.3 พบว่าทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนไม่มีนักเรียนคนใดที่มีผลงานเขียนอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากองค์ประกอบหลายปัจจัยที่ต้องพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะในการเขียนความเรียงให้มากยิ่งขึ้นไป และพบว่าร้อยละสูงสุดนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีความสามารถในการเขียนความเรียงอยู่ในระดับดี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 จากเมื่อก่อนเรียนจะมีผู้ที่มีความสามารถในระดับนี้เพียง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 เท่านั้น จากผลต่างของจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นจากระดับพอใช้เป็นระดับดี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 สามารถอธิบายได้ว่านักเรียนมีความสามารถในการเขียนความเรียงสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน และเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยในระดับนี้ พบว่าก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 52.50 กับหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 60.47 ซึ่งสูงขึ้นจากเดิม เมื่อเปรียบเทียบจำนวนของผู้ที่มีคะแนนระดับพอใช้และระดับต้องปรับปรุง ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนจะพบว่ามีจำนวนลดลง ร้อยละ 61.10 และร้อยละ 5.56 ตามลำดับ โดยเฉพาะระดับต้องปรับปรุงพบว่าลดลง จากร้อยละ 5.56 เป็น 0.00 นั้นแสดงว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มนี้เกิดการเรียนรู้หลังจากได้รับการจัดการเรียน โดยใช้แผนที่ความคิด และสามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนความเรียงของตนเองให้มีความสามารถสูงขึ้นเต็มตามศักยภาพ

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเขียนความเรียง โดยใช้แผนที่ความคิด ผลการวิเคราะห์

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการเรียนโดยใช้แผนที่ความคิด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1.	ฉันรู้สึก่ววิชาภาษาไทยน่าสนใจ	4.22	0.55	มาก
2.	ฉันสนใจที่จะทำกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับวิชาภาษาไทย	4.28	0.75	มาก
3.	ฉันรู้สึกสนุกสนานเมื่อได้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาไทย	4.11	0.70	มาก
4.	ฉันคิดว่าทักษะการเขียนมีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน	4.60	0.60	มากที่สุด
5.	ฉันชอบเรียนด้วยวิธีแผนที่ความคิดเพราะทำให้สนุก	4.10	0.70	มาก
6.	การฝึกเขียนด้วยวิธีแผนที่ความคิดทำให้ฉันรู้สึกทำท่าย	4.11	0.80	มาก
7.	ฉันรู้สึกว่าการใช้แผนที่ความคิด ทำให้การเขียนความเรียงของฉันเป็นเรื่องที่ง่ายขึ้น	3.70	0.90	มาก
8.	ฉันชอบการเขียนความเรียง เพราะว่าได้ฝึกเขียนเรื่องราว เนื้อหา สาระที่เป็นประโยชน์	3.72	0.80	มาก
9.	นักเรียนสนุกสนานกับการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด	3.70	0.80	มาก
10.	ฉันชอบเขียนความเรียงด้วยการใช้แผนที่ความคิด เพราะเข้าใจหลักการเขียนได้ง่ายขึ้น	3.70	1.04	มาก
11.	ฉันชอบเมื่อครูสอนการเขียนความเรียงด้วยวิธีการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด	4.39	1.00	มาก
12.	ฉันภูมิใจในผลงานของตนเอง จากการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด	4.30	0.80	มาก
13.	ฉันชอบการเรียนรู้จากการฝึกการเขียนความเรียง เพราะได้เรียนรู้ด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน	3.90	1.10	มาก
14.	ฉันคิดว่าจะนำวิธีการของแผนที่ความคิด ไปใช้ในการเรียนรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไป	4.00	0.60	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
15.	ฉันชอบวิธีการสอนเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด เพราะเป็นวิธีการที่สามารถพัฒนาทักษะการเขียนของฉัน	4.10	0.94	มาก
16.	ฉันรู้สึกดีใจเมื่อเขียนความเรียงแล้วได้รับคำชมจากครู	4.60	0.60	มากที่สุด
17.	ฉันรู้สึกว่าวิธีการและเนื้อหาในกิจกรรมฝึกการเขียนความเรียง กระตุ้นให้ฉันมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และแสดงออกอยู่เสมอ	3.90	1.20	มาก
18.	ฉันสามารถแนะนำวิธีการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิดให้คนอื่นเข้าใจได้	3.80	1.10	มาก
19.	ฉันมีความกระตือรือร้นเมื่อถึงเวลาเรียนวิชาภาษาไทย	4.30	0.80	มาก
20.	ฉันมีความภูมิใจและมั่นใจในผลงานเขียนมากขึ้น	4.30	0.80	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.08	0.42	มาก

ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ 0.97

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด มีความพึงพอใจต่อการเขียนความเรียงภาษาไทย ในระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42 แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟา 0.97 เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจกับเกณฑ์ที่กำหนด จะได้ค่าเฉลี่ยรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายความว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเขียนความเรียง โดยใช้แผนที่ความคิดอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เรื่อง ผลการใช้แผนที่ความคิดที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนความเรียงและความพึงพอใจต่อการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผู้วิจัยขอสรุปการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

1.1.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 ความสามารถด้านการเขียนความเรียงของนักเรียน โดยใช้แผนที่ความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.2.2 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด อยู่ในระดับมาก

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 (จังหวัดมุกดาหาร) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 79 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 2,788 คน ซึ่งมีการจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 1 อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มหลายขั้นตอน

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 9 แผน ใช้เวลา 18 ชั่วโมง

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถด้านการเขียนความเรียง เป็นแบบอัตนัย จำนวน 10 ข้อ

3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเขียนความเรียงที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิด สร้างแบบสอบถามตามโครงสร้าง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้สึกรู้สึกต่อวิชาภาษาไทยโดยทั่วไปไปในทางที่ดี 2) ด้านความรู้สึกรู้สึกว่าการเขียนความเรียงภาษาไทยมีความสำคัญ 3) ด้านความนิยม ชมชอบในวิธีการเขียนความเรียงภาษาไทย 4) ความสนใจด้านภาษาไทย 5) การแสดงออกหรือมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมทางภาษาไทย รวมทุกด้าน จำนวน 20 ข้อ

1.3.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1) ทดสอบก่อนการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียง ฉบับทดสอบก่อนเรียน ไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 18 คน

2) ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนที่ความคิด จำนวน 9 แผน ใช้เวลาทดลอง 18 ชั่วโมง

3) ทดสอบหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงฉบับทดสอบหลังเรียน แบบอัตนัย จำนวน 10 ข้อ ไปทดสอบนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแล้วนำผลงานเขียนความเรียงมาตรวจ ประเมิน ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด เพื่อวัดความคิดเห็น ความรู้สึก ความชื่นชมและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ที่นักเรียนได้ปฏิบัติ เพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.4.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเหล่าประชานุทิศ อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แผนที่ความคิด โดยใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการเขียนความเรียงหลังเรียน

1.4.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการเขียนความเรียง โดยใช้แผนที่ความคิด ด้วยการนำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.5 ผลการวิจัย

จากการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย ผลการใช้แผนที่ความคิดที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนความเรียงและความพึงพอใจต่อการเขียนความเรียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 (จังหวัดมุกดาหาร) ผลที่ได้จากการวิจัยมีดังนี้

จากการดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัย เมื่อผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเหล่าประชานุทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 22 ได้เรียนรู้โดยการใช้แผนที่ความคิด ตามลำดับขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดแล้ว นักเรียนมีความสามารถในการเขียนความเรียงและมีความพึงพอใจต่อการเขียนความเรียง ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถด้านการเขียนความเรียง มีคะแนนเฉลี่ย ก่อนเรียน เท่ากับ 39.05 และ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 61.00 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้แผนที่ความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเหล่าประชานุทิศ จังหวัดมุกดาหาร พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเหล่าประชานุทิศ จังหวัดมุกดาหาร มีความพึงพอใจต่อการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด อยู่ในระดับมาก

2. อภิปรายผล

จากการศึกษา เปรียบเทียบผลการใช้แผนที่ความคิดที่มีต่อความสามารถในการเขียน ความเรียงและความพึงพอใจต่อการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเหล่าประชา อุทิศ จังหวัดมุกดาหาร อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 นักเรียนมีความสามารถในการเขียนความเรียง หลังเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบแผนที่ความคิด สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะ การเขียนความเรียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นตอนการสร้างแผนที่ความคิด ทำให้ผู้เรียนมีความสุข สนุกกับการวาดเส้น ระบายสี เพื่อตกแต่งแผนที่ความคิดให้สวยงาม วิธีการเรียนรู้แบบแผนที่ ความคิด สามารถช่วยในการจัดการเรียนรู้ให้เป็นระบบ ช่วยในการจำและการจัดกระทำข้อมูล การ สร้างภาพในใจแล้วจัดหมวดหมู่ความคิด กำหนดและแสดงโครงเรื่องออกมาเป็นแผนภาพความคิด สามารถใช้ฝึกการวางโครงเรื่องในการเขียน การเตรียมการเขียนโดยพัฒนาความสามารถในการ เขียนความเรียง ทำให้เกิดความน่าสนใจ กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียน สืบเนื่องจาก ผลงานเขียนของนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านการเขียนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ดังที่ ทิศนา แจมมณี (2548, น.389-400) ได้กล่าวว่า ผังความคิดเป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่างๆ ให้ เห็นเป็น โครงสร้างในภาพรวมโดยใช้เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรง เรขาคณิตและภาพแสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดและสาระนั้นๆ โดยเขียน ความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลางแล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดย่อยๆ จะใช้สัญลักษณ์เป็น ตัวแทนความหมายของความคิดและความรู้สึกร่างๆ ได้ แล้วสร้างผังความคิดให้สมบูรณ์ตามความ เข้าใจของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานผลการวิจัย ของ ศรีพระจันทร์ แสงเขต (2557, น.78) ที่วิจัย พัฒนาความสามารถในการเขียนความเรียงของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดย ใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน พบว่า ความสามารถในการเขียนเรียงความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 สอดคล้องกับงานวิจัย ของ รุ่ง เพชร ต.ศิริวานิช (2550, น.45) ได้วิจัยผลของการใช้เทคนิคแผนผังความคิดเพื่อการพัฒนา ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าความสามารถในการ เขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.5 สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ฉันทันท์ ธินา (2554) ที่ศึกษาความสามารถทางการเขียน เഴียงสร้างสรรค์และความสนใจในการเรียนภาษาไทย ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดกับการ สอนตามคู่มือครู ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ได้รับ การสอนโดยใช้แผนที่ความคิดกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ เอมวาลี เพิ่มชัย (2553) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แผนที่ความคิด เพื่อ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ วิธีการสอนตามรูปแบบกระบวนการคิดสร้างสรรค์กับวิธีการสอน โดยใช้แผนที่ความคิด ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยใช้แผนที่ความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา อินทร์น้อย (2555, น.63) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐศาสตร์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด หลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตติยา ตั้งเจริญ (2560, บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับภาพการ์ตูน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด ร่วมกับภาพการ์ตูน มีทักษะการเขียนความเรียง ก่อน และหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียน

2.2 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด อยู่ในระดับ มาก เพราะมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดค้นหาความรู้ หรือสร้างองค์ ความรู้ได้ด้วยตนเอง ดังที่ โทนี บูซาน (1996, 59) อ้างถึงใน นฤมล บุญราศรี, 2556, น.36) กล่าว ไว้ว่า แผนที่ความคิด เป็นเทคนิคการจดบันทึกที่พัฒนาขึ้นจากความรู้เรื่องสมองและความทรงจำ ของมนุษย์ เป็นการแสดงออกซึ่งความคิดรอบด้านและเป็นหน้าที่โดยธรรมชาติของจิตใญ่มนุษย์ เป็นเทคนิคการเขียนอันทรงพลังซึ่งใช้กุญแจแห่งจักรวาลไปสู่ประสิทธิภาพที่ไม่มีขีดจำกัดของ สมอง แผนที่ความคิดสามารถดัดแปลงให้เหมาะกับทุกๆ คน ที่ต้องการปรับปรุงการเรียนรู้ เมื่อใช้ วิธีการแผนที่ความคิดมาช่วยในการวางแผนในการเขียน นักเรียนรู้สึกทำหาย ภูมิใจมีความสุข สนุกกับ การเรียนรู้ มีความพึงพอใจและภูมิใจในผลงานเขียนของตนเอง เมื่อปฏิบัติงานเขียนและแก้ไขงาน เขียนจนเสร็จสมบูรณ์ สังเกตได้ว่านักเรียนมีความตื่นเต้น ดีใจ มีความกระตือรือร้นในการเรียน จึง ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้สึกพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แผนที่ความคิด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ รุ่งเพชร ต.ศิริวานิช (2550, น.46) ได้ศึกษาเทคนิคการใช้แผนผังความคิดเพื่อพัฒนา ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมสอนเขียนโดยใช้แผนผังความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัย

ของ พัชรินทร์ ก้างออนตา (2551) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง All about me ที่เน้นฝึกรวมความคิด โดยรวมอยู่ในระดับ ฟังพอใจมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพาพร สีนุคดี (2552, น.107) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ที่ใช้การสรุปด้วยแผนผังความคิด ประกอบด้วยวิธีสอนของ สสวท. ที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงระวี ประจวบวัน (2553, น.86) พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียง ที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อด้านบทบาทครูในประเด็น การให้ข้อเสนอแนะแก่นักเรียนสม่ำเสมอ ให้กำลังใจ กระตุ้นให้กล้าคิด กล้าแสดงออกและมีความมั่นใจในการพัฒนาการเขียน นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีพระจันทร์ แสงเขต (2557, น.78) พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียน อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อด้านบทบาทครูในประเด็น การให้ข้อเสนอแนะแก่นักเรียนสม่ำเสมอ ให้กำลังใจ กระตุ้นให้กล้าคิด กล้าแสดงออกและมีความมั่นใจในการพัฒนาการเขียน นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งเพชร ต.ศิริวานิช (2550, น.46) ได้ศึกษาเทคนิคการใช้แผนผังความคิดเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมสอนเขียนโดยใช้แผนผังความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลละออง มุ่งแซกกลาง (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเรียงความ โดยใช้แผนที่ความคิด พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

จากการศึกษางานวิจัย ดังที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดส่งผลให้นักเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สามารถพัฒนาความสามารถได้ในทุกทักษะที่ต้องการพัฒนา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนความเรียงของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในขณะเดียวกันยังส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ได้พัฒนากระบวนการคิด กระบวนการเขียนควบคู่กันในคราวเดียวกัน จึงเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนให้มีศักยภาพสูงขึ้นไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด ครูควรอธิบายรูปแบบขั้นตอนและวิธีการเรียนรู้ให้นักเรียนทุกคนเข้าใจตรงกัน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

3.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด ครูควรให้คำแนะนำดูแลเอาใจใส่นักเรียนในการฝึกปฏิบัติในแต่ละกิจกรรมอย่างใกล้ชิด เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอน นอกจากนี้ครูควรเสริมแรงให้กำลังใจนักเรียน เช่น การกล่าวชมเชย การให้รางวัลนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างเต็มที่ และมีความพยายาม มุ่งมั่นตั้งใจเรียนต่อไป

3.1.3 ครูควรจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นกันเอง แสดงความสนใจ ไม่เร่งรัดให้อิสระแก่นักเรียนในด้านเนื้อหา รูปแบบการเขียนและเวลาที่เหมาะสม

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนที่ความคิด ในเนื้อหาสาระหรือระดับอื่นๆ แล้วนำไปสอนเปรียบเทียบกับเทคนิคการสอนในรูปแบบอื่นๆ

3.2.2 ควรทำการวิจัยผลการใช้แผนที่ความคิดและความพึงพอใจในการเรียนกับเนื้อหาหรือระดับชั้นอื่น ๆ

3.2.3 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นเพิ่มเติม เช่น ความมุ่งมั่นในการเรียน ความสนใจใฝ่เรียนรู้ ความคงทนต่อการเรียน เป็นต้น

3.2.4 ควรศึกษารูปแบบการสอนเขียนในรูปแบบอื่นๆ เช่น การสอนเขียนที่ได้รับ การตรวจแก้ไขโดยครู เพื่อนและตนเอง หรือจะเป็นการสอนเขียนโดยใช้ทฤษฎีกระบวนการเขียนเชิงปัญญา ร่วมกับกลยุทธ์พุทธิปัญญาและอภิปัญญา หรือการสอนตามแนวคิดสร้างสรรค์ความรู้ ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างจากการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *การวัดและประเมินผลการเรียนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เก้ แดงสกุล, ชนกพร พัวพัฒนกุล. (2560). *การเขียนความเรียง*. ศิลปะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร.
- ชวลิต ชุกาแพง. (2553). *การวิจัยหลักสูตรและการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาติรี สำราญ. (2544). *วิจัยในชั้นเรียนสำหรับผู้เริ่มต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ชูศักดิ์ เจนประโคน. (2557). *เทคนิคการจูงใจ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฐะปะนีย์ นาคกรทรพ. (2549). *การสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เมธีพิปส์.
- ณัชนันท์ ริงนา. (2554). *การศึกษาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์และความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดกับการสอนตามคู่มือครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ณัฐชาวิรางค์ ไชยเดชกำจร. (2558). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ถวัลด์ มาศจรัส. (2545). *สารคดีและการเขียนสารคดี*. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.

- ทิพาพร สีนุดดี. (2552). การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระคณิตศาสตร์เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้การสรุปด้วยแผนผังความคิด (Mind Mapping) ประกอบด้วยวิธีสอนของ สสวท. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ทิตนา แจมมณี. (2556). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญา ผลอนันต์. (2544). เทคนิคการคิดและการจำอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์ .
- _____. (2550). พิชิต Mind Map . (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ขวัญข้าว 94.
- ธัญญา ผลอนันต์และขวัญฤดี ผลอนันต์. (2550). Mind Mapping กับการจัดการศึกษาและการจัดการความรู้. กรุงเทพฯ: ขวัญข้าว.
- นฤมล บุญราศี. (2556). ผลการใช้เทคนิค CIRC และผังความคิดที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- นวลละออง มุ่งแซกกลาง. (2547). การพัฒนาการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยใช้แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). วิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- นิตติยา ตั้งเจริญ. (2560). การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับภาพการ์ตูน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ประกาศรี สีอำไพ. (2550). วัฒนธรรมทางภาษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2549). สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. ขอนแก่น : คลังนานาวิทยา.
- ผจงวาด พลูแก้ว และคณะ. (2551). การเขียนเรียงความ จดหมาย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ผะอบ โปษะกฤษณะ. (2554). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย การเขียน การอ่าน การพูด การฟังและราชาศัพท์. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- มลฤดี สิงห์นุกูล. (2555). การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจในการเรียน เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ร่วมกับวิธีเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

- รุจิเรข จันปิติ. (2553). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้แผนผังความคิด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- รุ่งเพชร ต. ศิริวานิช. (2550). ผลของการใช้เทคนิคแผนผังความคิด เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- โรงเรียนเหล่าประชาอุทิศ. (2561). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ. มุกดาหาร: โรงเรียนเหล่าประชาอุทิศ.
- วรรณิ โสมประยูร. (2553). เทคนิคการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). สัมมนาหลักสูตรการสอนภาษาไทย. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วีระเดช เชื้อนาม. (2543). แผนผังมโนทัศน์. กรุงเทพฯ: เพื่อนร่วมทาง.
- ศรีพระจันทร์ แสงเขตต์. (2557). การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ศรีสุดา ญาติปลื้ม. (2547). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์. (2538). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพิศ กลิ่นนุปลา. (2545). การศึกษาความสามารถของการเขียนเรียงความภาษาไทยที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กรณีศึกษาโรงเรียนพระนครปฐม วิทยาลัย. (ปริญญาโทศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร.
- แสงระวี ประจวบวัน. (2553). การพัฒนาการเขียนความเรียง โดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

- อัจฉรา อินทร์น้อย. (2555). ผลการสอนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้ แบบแผนที่ความคิดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม). โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม): มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอมวดี เพิ่มชัย . (2554). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การสอนตามรูปแบบกระบวนการสอนตามรูปแบบกระบวนการคิดสร้างสรรค์กับวิธีการสอน โดยใช้แผนที่ความคิด. กรุงเทพฯ.
- Bao,Gaobin. (2002). *Application of Concept Mapping and Browsing*. Utah: Utah State University, Dept. of Computer Science.
- Buzan, T. & ; Buzan, B. (1997). *The Mind map book: Radiant thinking*. London. BBC.
- Haile, M.W. (1998). The effects of a brain-based learning strategy, mind mapping, on achievement of adults in a training environment with consideration to learning styles, and brain hemisphericity. *Dissertation Abstracts International* 60-55.
- Hayes . (1997). *Writing in School*. Victory: Deakin University.
- Herzberg Frederick. (1959). *The Motivation to Work*. New York: John Wiley and Sons.
- Mary,C.L. (1997). *The mind mapping approach: A model and framework for geodesic learning*. *Dissertation Abstracts International*. 59-01.
- Maslow, Abraham. (1970). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Row.
- Morris, A.N. & Stewart, Dore. (1984). *Learning to Learn From Text: Effective Reading in the Content Area*. North Ryde: Addison-Wesley.
- Locaric, Linda. (1986). The Effect of Concept Mapping Strategy Program upon the Acquisition of Social Studies Concept. *Desertation Abstracts International*.
- Novak, Joseph D. & ; Bob D.Gowin. (1984). *Learning How to Learn*. London: Cambridge University Press.
- Sinatra, Richard C, Josephine Stahl – Gemake and Nancy Wyche Morgan. (1984). “Using Semantic Mapping after Reading to Organize and Write Original Discourse,” *Journal of Reading*. 30: 4 – 12.

Wang, Charies Xiaoxue. (2004). The Instructional Effects of Prior Knowledge and Three Concept Mapping Strategies in Facilitating Achievement of Different Educational Objectives. *Dissertation Abstracts International*. 60(10): 3656-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ อว๐๖๖๖.๑๖ (บ)/๓๓๙

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางจาวรรรณ ใจศิริ
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางลลันสิริ ภทรกุลวิศาล นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้แผนที่มีความคิดที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนความเรียงและความพึงพอใจต่อการเขียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา-มัธยมศึกษา เขต ๒๒ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวให้นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้วแต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติและสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรนักศึกษา ๐๙ ๗๙๘๘ ๕๑๙๓

ที่ อว๐๖๐๖.๑๖ (บ)/๓๗๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอยื่นเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวอัญญากร ผิวซ่า

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางลัดคนันท์สิริ ภัทรกุลวิศาล นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้แผนที่ความคิดที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนความเรียงและความพึงพอใจต่อการเขียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา-มัธยมศึกษา เขต ๒๒ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้วแต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติและสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๔

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรนักศึกษา ๐๙ ๗๙๘๔ ๔๑๙๓

ที่ อว๐๖๖๖.๑๖ (บ)/๓๗๓

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวธิดา ก้อนคำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางลัดคน์สิริ ภัทรกุลวิศาล นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้แผนที่มีความคิดที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนความเรียงและความพึงพอใจต่อการเขียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา-มัธยมศึกษา เขต ๒๒ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้วแต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติและสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรนักศึกษา ๐๙ ๗๙๘๔ ๔๑๙๓

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียง

คำชี้แจง

แบบสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียง ฉบับนี้ เป็นแบบอัตนัย มี 2 ตอน
คะแนนเต็ม 100 คะแนน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบเปิดให้นักเรียนเขียนตอบแบบสั้น ๆ พอได้ใจความสำคัญ มีคำถาม 4 ข้อ
ข้อละ 10 คะแนน คะแนนรวม 40 คะแนน

ตอนที่ 2 เป็นแบบอัตนัยให้เขียนตอบแบบความเรียง จากหัวข้อที่กำหนดให้ มี 2 ข้อ ข้อละ 30
คะแนน คะแนนรวม 60 คะแนน

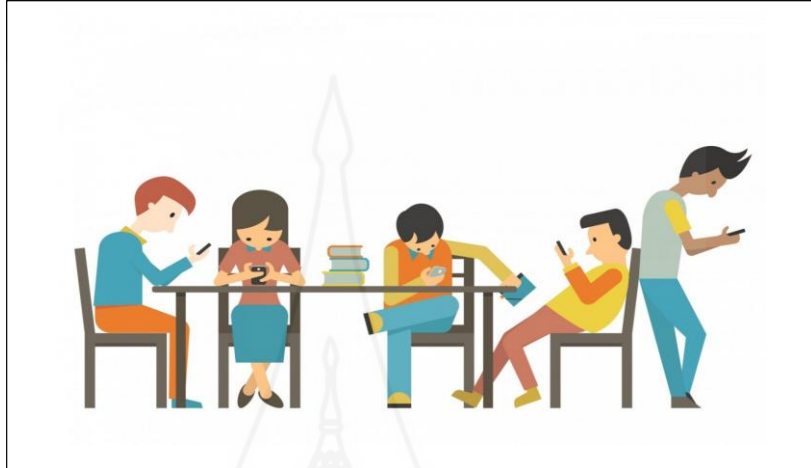
ข้อควรปฏิบัติ

1. ให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในแบบสอบที่แจกให้
2. นักเรียนต้องทำแบบสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียง ให้ครบทุกข้อ
3. เวลาที่ใช้ในการทำแบบสอบ 2 ชั่วโมง (120 นาที)
4. เมื่อหมดเวลาให้นำแบบสอบส่งผู้กำกับห้องสอบ
5. ไม่นำแบบสอบฉบับนี้ออกจากห้องสอบ

ชื่อ.....สกุลชั้นเลขที่

ตอนที่ 1

ข้อ 1. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคลในรูปภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อ 2. ให้นักเรียนเขียนแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดมุกดาหาร

.....

.....

.....

.....

ข้อ 5. ให้นักเรียนอ่านบทความที่กำหนดให้แล้วเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน

อาหารคลีน (Clean Food) คือ อาหารที่ไม่ผ่านการปรุงแต่งด้วยสารเคมีต่าง ๆ หรือผ่านการแปรรูปน้อยที่สุด อาหารเหล่านี้จะเป็นอาหารที่สดสะอาด ผ่านขั้นตอนการปรุงแต่งมาน้อยหรือไม่ผ่านการปรุงแต่งเลย เน้นธรรมชาติของอาหารนั้นเป็นหลัก ไม่ผ่านกระบวนการหมักดองหรือปรุงรสใด ๆ มากจนเกินไป เช่น เค็มจัด หวานจัด หรือ มัน เป็นต้น อย่างไรก็ตามในบางครั้งการปรุงแต่งอาหารที่ถูกต้องเหมาะสม เช่น สุกพอดี ไม่ใส่เครื่องปรุงมากเกินไป ก็ไม่ได้เป็นภัยอันตรายต่อร่างกายเช่นกัน ดังนั้น ถ้าประชาชนรับประทานอาหารตามปกติถูกต้องตามหลักโภชนาการ โดยไม่ปรุงแต่งหวาน มัน เค็ม มากเกินไป ก็สามารถมีสุขภาพที่แข็งแรงได้

การรับประทานอาหารแบบคลีน คือ การรับประทานอาหาร 5 หมู่ ในสัดส่วนที่เหมาะสม คือต้องมีทั้งคาร์โบไฮเดรต โปรตีน ผัก ผลไม้ และไขมัน ในปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย ไม่ใช่การเน้นรับประทานทานผักเยอะ ๆ แต่เพียงอย่างเดียว

โดยสรุปอาหารคลีน เป็นอาหารที่ถูกหลักโภชนาการประเภทหนึ่ง ซึ่งมีสรรพคุณที่ดีสำหรับคนที่อ้วนเนื่องจากไม่ผ่านการปรุงแต่งเติมไขมัน ความหวาน ความเค็ม เพราะอาหารคลีนส่วนใหญ่จะใช้วัตถุดิบที่คงเดิมจากธรรมชาติ ไม่ผ่านการปรุงแต่งสังเคราะห์ หรือหากจะมีการปรุงแต่งก็มีการปรุงแต่งที่น้อยถึงน้อยที่สุด ซึ่งจะมีผลดีต่อคนที่ต้องการลดน้ำหนัก ลดความอ้วน ลดไขมัน และคนที่ใส่ใจกับสุขภาพของตนเอง

ขั้นตอนการเริ่มรับประทานอาหารคลีน

1. ดื่มน้ำสะอาด แทนการดื่มเครื่องดื่มชากาแฟ น้ำอัดลม
2. ค่อย ๆ ลดอาหารหมัก ดอง กึ่งสำเร็จรูป และรับประทานอาหารที่สดใหม่แทน
3. เปลี่ยนรสชาติอาหาร สำหรับผู้ที่รับประทานอาหารรสจัดให้ลองค่อยๆลดปริมาณเครื่องปรุง
4. รับประทานผัก ผลไม้ให้มากขึ้น
5. อ่านฉลากทุกครั้ง เพื่อเปรียบเทียบในการเลือกอาหาร โดยเลือกที่มีส่วนผสมน้อยที่สุด ผ่านกรรมวิธีน้อยที่สุด และหลีกเลี่ยงกลิ่น สี รส ปรุงแต่ง หรือพวกที่มีปริมาณโซเดียมมาก

สิ่งสำคัญสำหรับท่านที่เริ่มต้นการกินอาหารคลีน ต้องค่อยเป็นค่อยไป อย่าถึงกับตัดขาดอาหารบางประเภทที่คุณโปรดปราน เพียงแค่ลดปริมาณให้น้อยลงไปเรื่อย ๆ จนคุณเริ่มคุ้นชินกับอาหารประเภทคลีน เพราะการลดอาหารปกติอย่างฉับพลันเพื่อจะเปลี่ยนไปทานอาหารเพื่อสุขภาพแบบทันที มันอาจจะมีผลเสียย้อนกลับมาอย่างเช่น รู้สึกไม่มีแรง หิวง่าย และมีอาการหงุดหงิดตลอดเวลา นั่นทำให้การใช้ชีวิตคุณแย่ลง ซึ่งไม่ใช่การรับประทานเพื่อสุขภาพแน่นอน

นอกจากการรับประทานอาหารคลีนแล้ว สิ่งสำคัญที่ช่วยให้มีสุขภาพดี ต้องอย่าลืมออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และควบคุมอารมณ์ ไม่หมกมุ่น ไม่ให้เกิดความเครียด สุขภาพดีก็จะอยู่ไม่ไกลเกินเอื้อม

เผยแพร่: 24 ธ.ค. 2558 20:14 โดย: MGR Online

อ.พญ.กุสุมา ไชยสูตร

ภาควิชาอายุรศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล

แผนการจัดกิจกรรมการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด	แผนที่ 2
เรื่อง การเขียนแนะนำสถานที่	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562	เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนแนะนำสถานที่ คือ การเขียนเล่าประสบการณ์ แสดงความคิดเห็น ให้ข้อคิดหรือแนวทางปฏิบัติของผู้เขียนที่มีต่อสถานที่นั้น และอาจเขียนเชิญชวนนำผู้อ่านไปท่องเที่ยวอย่างประหยัด เนื้อหาควรประกอบไปด้วยความรู้เกี่ยวกับสถานที่นั้นและความเพลิดเพลิน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ท2.1 ม.1/2 เขียนสื่อสารในรูปแบบการเขียนแนะนำตนเองและแนะนำสถานที่โดยใช้ถ้อยคำ ถูกต้องชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถเขียนแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวหรือสถานที่สำคัญของจังหวัดมุกดาหารได้โดยใช้ถ้อยคำถูกต้องชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย

สาระการเรียนรู้

1. สาระการเรียนรู้ เขียนแนะนำสถานที่

กระบวนการเรียนรู้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1) นักเรียนดูคลิปเพลงคาราโอเกะและร้องเพลง (สาวมุกดาหาร) (5 นาที) ซึ่งภาพประกอบเพลงจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดมุกดาหาร ครุ่นำสนทนาถึงสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดมุกดาหารว่าบรรยากาศเป็นอย่างไรบ้าง นำเที่ยวหรือไม่ สมมติว่า คนต่างจังหวัด สนใจจะมาเที่ยวที่มุกดาหาร นักเรียนจะแนะนำให้มาเที่ยวที่ไหนดี แล้วบอกกับนักเรียนว่าวันนี้เราจะเรียนเกี่ยวกับการเขียนแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวของ จังหวัดมุกดาหาร เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่เมืองเศรษฐกิจพิเศษ และกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน

2. ขั้นครูให้หลักการเขียนที่ดีแก่ผู้เรียน

- 1) ให้นักเรียนศึกษา ใบความรู้ที่ 2.1 เรื่อง การเขียนแนะนำสถานที่ แล้วครูตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยใช้คำถาม ให้นักเรียนตอบเกี่ยวกับหลักการเขียนแนะนำสถานที่ที่นักเรียนศึกษาตัวอย่างการเขียนแนะนำสถานที่ในใบความรู้ ที่ 2.2 และ 2.3

3. ขั้นผู้เรียนเลือกหัวข้อการเขียน

- 1) ครูฉายข้อความคำขวัญของจังหวัดมุกดาหารประกอบภาพสถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว ให้นักเรียนดู
- 2) ครูนำนักเรียนสนทนาเรื่องสถานที่จากตัวอย่างที่นักเรียนเคยไปเที่ยวมาแล้ว พร้อมกับให้บอกความรู้สึก หรือความคิดเห็น
- 3) นักเรียนเลือกหัวข้อในการเขียนแนะนำสถานที่จังหวัดมุกดาหารที่ตนเองชอบหรือประทับใจ (เลือกอย่างน้อย 1 สถานที่)

4. ขั้นเขียนแผนที่ความคิด

- 1) จากหัวข้อในข้อ สาม ครูแนะนำให้ร่างรายละเอียดการเขียนในรูปแบบแผนที่ความคิด
- 2) นักเรียนเขียนแผนที่ความคิด ลงในใบงานที่ 2.1 ที่ครูแจกให้
- 3) ครูฉายเกณฑ์การประเมินการเขียนแผนที่ความคิด ให้นักเรียนดูเพื่อให้นักเรียนได้รับทราบเกณฑ์การประเมิน
- 4) ครูสำรวจผลงานเขียนแผนที่ความคิดของนักเรียน เพื่อสังเกตว่านักเรียนเขียนแผนที่ความคิดได้ครอบคลุมหรือไม่ แล้วให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเติมเต็มแผนที่ความคิดของห้องเรียน โดยการบอกประเด็นหรือหัวข้อที่ต้องเขียนเพิ่มเติม

5. ผู้เรียนฝึกเขียนตามหลักการเขียน

- 1) นักเรียนนำคำสำคัญที่กำหนดไว้ในแผนที่ความคิดมาเรียบเรียง ขยายความให้เป็นประโยคหรือเนื้อหาให้ยาวขึ้น โดยจัดลำดับความคิด เหตุการณ์ก่อนหลัง เพื่อสื่อเรื่องราว ประสบการณ์อารมณ์และรู้สึกนึกคิดของตนเองให้ผู้อ่านได้รับทราบ เขียนลงในใบงานที่ 2.2

-นักเรียนเลือกรูปภาพสถานที่ ที่นักเรียนเขียนแนะนำ มาติดประกอบในผลงานเขียนด้วย

6. ครูให้ข้อติชมและให้ข้อเสนอแนะ

- 1.ครูตรวจผลงาน ให้การเสริมแรงโดยการชื่นชมและให้กำลังใจ ให้ข้อเสนอแนะนักเรียนในรายที่ยังพบว่ามีข้อบกพร่องในการเขียน

7. ผู้เรียนปรับปรุงงานเขียนตามข้อเสนอแนะ

- นักเรียนแก้ไข ปรับปรุงงานเขียนตามที่ครูเสนอแนะ

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สื่อวีดิทัศน์สารคดีท่องเที่ยวประเทศไทย
2. สื่อวีดิทัศน์สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดมุกดาหาร
3. คำขวัญจังหวัดมุกดาหาร

เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผล

1. แบบประเมินผลงานเขียนความเรียงแนะนำสถานที่

ใบความรู้ที่ 2.1 เรื่อง การเขียนแนะนำสถานที่

การเขียนแนะนำ เป็นการเขียนแสดงความคิดเห็น ให้ข้อคิดหรือแนวทางปฏิบัติต่อผู้อื่น โดยมีหลักการเขียนแนะนำ ดังนี้

1. ใช้ภาษาเขียนที่กระชับ ได้ใจความ ชัดเจน
2. ใช้ถ้อยคำให้ถูกต้อง เหมาะสมในเชิงแนะนำ ไม่บังคับขู่เข็ญ สุภาพ นุ่มนวล และไม่มีอคติ

โดยแสดงถึงความจริงใจ ให้กำลังใจ เพื่อให้ผู้รับคำแนะนำรู้สึกว่าจะสามารถนำไปปฏิบัติได้

3. นำเสนอคำแนะนำหลายๆ วิธี เพื่อให้ผู้อ่านมีทางเลือกในการนำไปปฏิบัติ
4. แสดงเหตุผลประกอบ หรือยกตัวอย่างเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือมากขึ้น

ใบความรู้ที่ 2.2 ตัวอย่างงานเขียนแนะนำ สถานที่ท่องเที่ยว ภูกระดึง

ภูกระดึง เป็นอุทยานแห่งชาติ ลำดับที่ 2 ของประเทศไทย ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลศรีฐาน อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย เป็นภูเขาหินทรายยอดตัด เป็นที่ราบขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ 60 ตารางกิโลเมตร มีความสูง 400-1,200 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ได้รับความนิยมมากแห่งหนึ่งของเมืองไทย จุดสูงสุดอยู่ที่บริเวณคอกเมย มีความสูง 1,316 เมตร จากระดับน้ำทะเล สภาพทั่วไปของภูกระดึง ประกอบไปด้วยพรรณไม้นานาชนิด พันธุ์สัตว์ป่านานาพันธุ์ หน้าผา หุบเหว ลำธาร และน้ำตก อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ต้นน้ำของลำน้ำพอง ซึ่งเป็นลำน้ำสายสำคัญสายหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้วยความสูง บรรยากาศและสภาพอากาศที่เย็นสบายตลอดปี บนยอดภูกระดึง โดยเฉพาะในช่วงฤดูหนาว อุณหภูมิอาจลดต่ำจนถึง 0 องศาเซลเซียส จึงเป็นแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยว พรรณานาและหวังจะเป็นผู้พิชิตยอดภูกระดึง สักครั้งหนึ่งในชีวิต

สำหรับการเดินทางขึ้นภูกระดึงนั้น ทางอุทยานฯ จะอนุญาตให้นักท่องเที่ยวเดินขึ้นได้ตั้งแต่เวลา 07.00 - 14.00 น. ของทุกวัน และหลังจากเวลา 14.00 น. เป็นต้นไป ทางอุทยานฯ จะไม่อนุญาตเพราะระยะทางในการเดินทางขึ้นเขาต้องใช้เวลาในการเดินเท้า ประมาณ 4-5 ชั่วโมง ซึ่งจะตรงกับเวลาพลบค่ำในระหว่างทาง ดังนั้น อาจจะทำให้เกิดความยากลำบาก อีกทั้งอาจได้รับอันตรายจากสัตว์ป่าที่ออกหากินในเวลากลางคืนอีกด้วย

ว่ากันว่า...หากอยากพิสูจนรักแท้ ให้พาคนที่เรารัก ไปร่วมพิสูจนรักด้วยการเดินทางพิชิตยอดภูของอุทยานแห่งชาติภูกระดึง และถ้าหากเขาคอนั้น สามารถร่วมเดินทางไปกับคุณจนกระทั่งถึงยอดคอย และคอยช่วยเหลือดูแลกันและกันเป็นอย่างดีแล้วละก็ เขาก็คือรักแท้ของเราเป็นแน่แท้!!!

...นี่คือตำนานคำกล่าวขานที่มักได้ยินเสมอๆ เมื่อเอ่ยถึงอุทยานแห่งชาติภูกระดึง ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะการที่เราจะขึ้นไปถึงยอดคอยได้ ต้องเดินเท้าเป็นระยะทางกว่า 9 กิโลเมตร คือ ขึ้นเขา 5 กิโลเมตร บวกทางราบอีกประมาณ 3-4 กิโลเมตร (โห...ไหวไหมเนี่ย) ซึ่งนอกจากจะมีคู่รักไปสัมผัสพิสูจนรักแท้แล้ว

ภูกระดึง มักจะได้รับความนิยมในการไปแบบกลุ่มเพื่อนๆ อีกด้วยและทุกคนที่ได้ไปสัมผัสต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า ตอนเดินเหนื่อยมาก ๆ แต่พอได้ไปสัมผัสกับธรรมชาติข้างบนภูกระดึงแล้วคุ้มค่าสุดๆ

เขียนโดย อาจารย์อนิรุทธ์ สายสิงห์

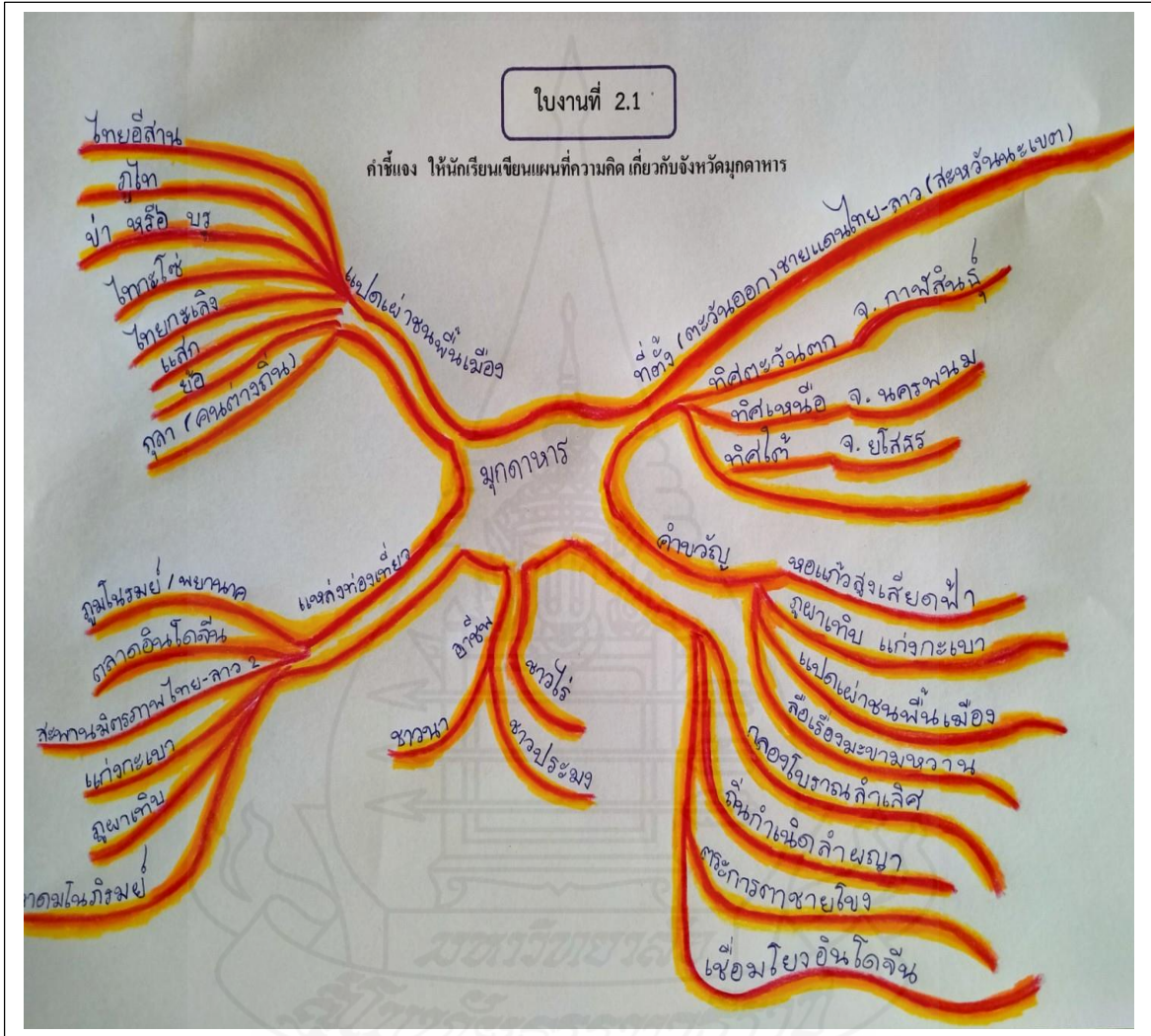
ใบความรู้ ที่ 2.3 ตัวอย่างงานเขียนแนะนำ สถานที่ท่องเที่ยว อ่าวพระนาง จังหวัดกระบี่

ชายหาดอ่าวนาง เป็นหาดทรายชายฝั่งทอดตัวยาว มีถนนเลียบริมชายหาดห่างจากหาดนพรัตน์ธาราประมาณ 6 กม. ภูมิทัศน์โดยรอบสวยงามด้วยเขาหินปูนสูงตระหง่าน มีถ้ำพระนาง ซึ่งมีหินงอกหินย้อย สลับซ้อนกันเป็นชั้นๆ ชายหาดหลายแห่งที่สวยงาม เช่น หาดไร่เลย์ หาดถ้ำพระนาง หาดน้ำเมา ทั้ง 3 หาด หาดนี้ ต้องเดินทางโดยเรือ เนื่องจากมีภูเขากั้นเมื่อมองไปในทะเลเห็นทิวทัศน์ของหมู่เกาะน้อยใหญ่กว่า 80 เกาะ ที่มีเอกลักษณ์ต่างๆกัน มีร้านค้า ที่พัก บริษัทนำเที่ยวเป็นจุดชุมนุมเรือท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งของกระบี่สามารถหาเช่าเรือไปยังสถานที่ต่างๆ เช่น หาดไร่เลย์ ถ้ำพระนางและเกาะทั้งหลายในทะเลกระบี่

ใบงานที่ 2.1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนที่ความคิด เกี่ยวกับจังหวัดมุกดาหาร

คำขวัญประจำจังหวัดมุกดาหาร

คำขวัญจังหวัดมุกดาหาร

หอแก้วสูงเสียดฟ้า

ภูผาทึบ

แก่งกะเบา

แปดเผ่าชนพื้นเมือง

ลือเลื่องมะขามหวาน

กลองโบราณล้ำเลิศ

ถิ่นกำเนิดลำผญา

ตระการตาชายโขง

เชื่อมโยงอินจีน

โครงสร้างของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเขียน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ลำดับ ที่	ความพึงพอใจต่อการเขียน	ตัวบ่งชี้พฤติกรรมที่แสดงว่า เกิดความพึงพอใจต่อการเขียน	แบบวัด ข้อที่	จำนวน ข้อ
1	มีความรู้สึกต่อวิชา ภาษาไทย โดยทั่วไป ในทางที่ดี	ชอบ อยากเรียน อยากเข้าใจสิ่ง ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ภาษาไทย	1 , 2 , 3	3
2	มีความรู้สึกว่าการเขียน ความเรียงภาษาไทย มีความสำคัญ	แสดงความคิดเห็นว่าภาษาไทยมี ความสำคัญ เลือกลงที่ปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนภาษาไทย เป็นอันดับแรก	4 , 8 14 , 15	4
3	มีความนิยม ชมชอบ ในวิธีการเขียนความเรียง ภาษาไทย	แสดงความนิยมชมชอบ สิ่ง เกี่ยวข้องกับภาษาไทยทุกโอกาส ด้วยพฤติกรรมต่าง ๆ อย่างเปิดเผย	5, 6, 7 9, 10, 11	6
4	มีความสนใจด้านภาษาไทย	มีการตอบสนองด้านบวกทันที ต่อเหตุการณ์/สิ่งเร้าที่เกี่ยวข้องกับ ภาษาไทย	12 , 13 , 16 , 17	4
5	แสดงออกหรือมีส่วนร่วม ต่อกิจกรรมทางภาษาไทย	เป็นสมาชิกหรือเข้าร่วมกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับภาษาไทยบ่อยครั้ง ด้วยความสมัครใจ	18 , 19 , 20	3
รวม				20 ข้อ

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนรู้/การเขียนความเรียง โดยใช้แผนที่ความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

คำชี้แจง ให้อ่านข้อความแสดงความรู้สึกต่อการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด แต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย × ทับตัวเลขที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน ตามตัวเลือกที่กำหนด ดังนี้

- 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง พึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับ				
		5	4	3	2	1
1	ฉันรู้สึกว่าการเรียนภาษาไทยน่าสนใจ					
2	ฉันสนใจที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาภาษาไทย					
3	ฉันรู้สึกสนุกสนานเมื่อได้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาไทย					
4	ฉันคิดว่าทักษะการเขียนมีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน					
5	ฉันชอบเรียนด้วยวิธีแผนที่ความคิดเพราะทำให้สนุก					
6	การฝึกเขียนด้วยวิธีแผนที่ความคิดทำให้ฉันรู้สึกท้อแท้					
7	ฉันรู้สึกว่า การใช้แผนที่ความคิด ทำให้การเขียนความเรียงของฉันเป็นเรื่องที่ง่ายขึ้น					
8	ฉันชอบการเขียนความเรียง เพราะว่าได้ฝึกเขียนเรื่องราว เนื้อหา สาระที่เป็นประโยชน์					
9	นักเรียนสนุกสนานกับการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด					
10	ฉันชอบเขียนความเรียงด้วยการใช้แผนที่ความคิด เพราะเข้าใจหลักการเขียนได้ง่ายขึ้น					
11	ฉันชอบเมื่อครูสอนการเขียนความเรียงด้วยวิธีการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด					

ข้อที่	รายการ	ระดับ				
		5	4	3	2	1
12	ฉันภูมิใจผลงานเขียนของตนเอง จากการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด					
13	ฉันชอบการเรียนรู้จากการฝึกการเขียนความเรียง เพราะได้เรียนรู้ด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน					
14	ฉันคิดว่าจะนำวิธีการของแผนที่ความคิด ไปใช้ในการเรียนรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไป					
15	ฉันชอบวิธีการสอนเขียนความเรียง โดยใช้แผนที่ความคิด เพราะเป็นวิธีการที่สามารถพัฒนาด้านทักษะการเขียนของฉัน					
16	ฉันรู้สึกดีใจเมื่อเขียนความเรียงแล้วได้รับคำชมจากครู					
17	ฉันรู้สึกว่าการและเนื้อหาในกิจกรรมฝึกการเขียนความเรียง กระตุ้นให้ฉันมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และแสดงออกอยู่เสมอ					
18	ฉันสามารถแนะนำวิธีการเขียนความเรียง โดยใช้แผนที่ความคิดให้คนอื่นเข้าใจได้					
19	ฉันมีความกระตือรือร้นเมื่อถึงเวลาเรียนวิชาภาษาไทย					
20	ฉันมีความภูมิใจและมั่นใจในผลงานเขียนมากขึ้น					

ตารางที่ 1 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 3 ท่าน

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			เฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3		
1. ฉันรู้สึก่วิชาภาษาไทยน่าสนใจ	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2. ฉันสนใจที่จะทำกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับ วิชาภาษาไทย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3. ฉันรู้สึกสนุกสนานเมื่อได้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับ ภาษาไทย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4. ฉันคิดว่าทักษะการเขียนมีความจำเป็นใน ชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5. ฉันชอบเรียนด้วยวิธีแผนที่ความคิดเพราะทำ ให้สนุก	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6. การฝึกเขียนด้วยวิธีแผนที่ความคิดทำให้ฉัน รู้สึกท้าทาย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
7. ฉันรู้สึกว่า การใช้แผนที่ความคิด ทำให้การ เขียนความเรียงของฉันเป็นเรื่องที่ง่ายขึ้น	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
8. ฉันชอบการเขียนความเรียง เพราะว่าได้ฝึก เขียนเรื่องราว เนื้อหา สาระที่เป็นประโยชน์	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
9. นักเรียนสนุกสนานกับการเขียนความเรียง โดยใช้แผนที่ความคิด	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
10. ฉันชอบเขียนความเรียงด้วยการใช้แผนที่- ความคิด เพราะเข้าใจหลักการเขียนได้ง่าย ขึ้น	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
11. ฉันชอบเมื่อครูสอนการเขียนความเรียงด้วย วิธีการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
12. ฉันภูมิใจผลงานเขียนของตนเอง จากการ เขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิด	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
13. ฉันชอบการเรียนรู้จากการฝึกการเขียนความ เรียง เพราะได้เรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			เฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3		
14.ฉันคิดว่าจะนำวิธีการของแผนที่ความคิด ไปใช้ในการเรียนรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆต่อไป	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
15.ฉันชอบวิธีการสอนเขียนความเรียง โดยใช้แผนที่ความคิด เพราะเป็นวิธีการที่สามารถพัฒนาด้านการเขียนของฉัน	0	+1	+1	0.67	เหมาะสม
16. ฉันรู้สึกดีใจเมื่อเขียนความเรียงแล้วได้รับคำชมจากครู	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
17. ฉันรู้สึกว่าการและเนื้อหาในกิจกรรมฝึกการเขียนความเรียง กระตุ้นให้ฉันมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และแสดงออกอยู่เสมอ	0	+1	+1	0.67	เหมาะสม
18. ฉันสามารถแนะนำวิธีการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิดให้คนอื่นเข้าใจได้	0	+1	+1	0.67	เหมาะสม
19. ฉันมีความกระตือรือร้นเมื่อถึงเวลาเรียนวิชาภาษาไทย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
20. ฉันมีความภูมิใจและมั่นใจในผลงานเขียนมากขึ้น	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
			ค่าเฉลี่ย	0.95	เหมาะสม

ภาคผนวก ค

แบบประเมินผลเครื่องมือ

1. ผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยผู้ประเมิน 3 คน

1. ผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยผู้ประเมิน 3 คน								
นักเรียน คนที่	คะแนนก่อนการทดลอง				คะแนนหลังการทดลอง			
	(100 คะแนน) ผู้ประเมินคนที่			ค่าเฉลี่ย	(100 คะแนน) ผู้ประเมินคนที่			ค่าเฉลี่ย
	1	2	3		1	2	3	
1	43	44	45	44	62	62	63	62
2	40	40	41	40	54	56	56	55
3	35	33	34	34	49	50	51	50
4	37	37	37	37	57	58	58	58
5	35	35	36	35	50	50	50	50
6	29	28	30	29	54	54	54	54
7	26	27	26	26	55	54	56	55
8	38	37	36	37	58	59	59	59
9	50	52	51	51	68	66	68	67
10	47	48	48	48	62	60	61	61
11	35	33	34	34	50	50	50	50
12	48	48	48	48	66	65	64	65
13	50	49	49	49	68	67	67	67
14	35	35	36	35	51	50	51	51
15	20	23	22	22	50	50	50	50
16	54	53	54	54	73	73	74	73
17	47	46	45	46	68	69	69	69
18	45	46	45	45	60	61	61	61
N=18	$\sum x = 714$	$\sum y = 714$	$\sum z = 717$	714	$\sum x = 1055$	$\sum y = 1054$	$\sum z = 1062$	1057
\bar{x}	39.67	39.67	39.83	39.67	58.61	58.56	59.00	58.72

2. ผลต่างของความสามารถด้านการเขียนความเรียงโดยใช้แผนที่ความคิดโดยภาพรวม
ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง (100 คะแนน)	หลังการทดลอง (100 คะแนน)	ผลต่าง (D)	ผลต่าง ยกกำลังสอง D^2
1	44	62	18	324
2	40	55	15	225
3	34	50	16	256
4	37	58	21	441
5	35	50	15	225
6	29	54	25	625
7	26	55	29	841
8	37	59	22	484
9	51	67	16	256
10	48	61	13	169
11	34	50	16	256
12	48	65	17	289
13	49	67	18	324
14	35	51	16	256
15	22	50	22	484
16	54	73	19	361
17	46	69	23	529
18	45	61	16	256
รวม	714	1057	343	6601

ตารางที่ 2 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 3 ท่าน

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			เฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3		
1. แผนมืองค์ประกอบครบถ้วน (สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรม การเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดและ การประเมินผล)	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2. แต่ละองค์ประกอบมีความถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3. แต่ละองค์ประกอบมีความสอดคล้องกัน	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4. สาระสำคัญสอดคล้องกับจุดประสงค์ และเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5. กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6. กิจกรรมหลากหลายเหมาะสมกับวัย	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
7. กิจกรรมหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
8. กิจกรรมช่วยให้นักเรียนมีความสามารถ ในการเขียนความเรียง	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
9. กิจกรรมเหมาะสมกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
10. มีการวัดและประเมินผลตามจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
	ค่าเฉลี่ยโดยรวม			0.96	เหมาะสม

ตารางที่ 3 แสดงผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบวัดความสามารถในการเขียนความ
เรียงของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			เฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3		
1.สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.ความถูกต้องของการใช้ภาษาเขียน ข้อความ	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.ความสอดคล้องกับทักษะที่ต้องการวัด	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.ความสอดคล้องกับระดับของผู้เรียน	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
ค่าเฉลี่ย				0.93	เหมาะสม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางลัคณ์สิริ ภัทรกุลวิศาล
วัน เดือน ปีเกิด	2 พฤศจิกายน 2509
สถานที่เกิด	จังหวัดร้อยเอ็ด
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อปีการศึกษา 2538
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเหล่าประชาอุทิศ
ตำแหน่ง	ครู

